

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

A HIR

Egy szám
 2 krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

II évfolyam

BUDAPEST, KEDD, 1908 JANUÁR 14

12. szám

A HIR 118-ik száma:

A szájkosár-javaslat

Tanácskozás Justh elnöknel. Andrássy tervezete. Pártközi értekezlet elé viszik a házszabályrevíziót

Zágráb tünet

Lemondott a polgármester, mert a város nem fogadja a bánt

**Lónyay Menyhért
 naplójegyzetei**

Befejező közlemény

**Janky tábornok fia
 öngyilkos**

A nagyváradi tüzérhadnagy tragédiája

A Himnusz halottja

Oláhok megölték egy hazafias tanítót

Harc Ó-Budáért

Programbeszédék vasárnapja

A nagy cséplőgép

Huszonkilenc javaslat harmadfél óra alatt

Az éhes Ausztria

Jönnék a katonai kérdések

**Torontáli nagyurak
 botránya**

Terrorizálták az adóbehajtókat

A csonka választójog

Elsikkasztják a titkos szavazást

**A becsempészett
 Grossösterreich**

**Rablómerénylet
 az országuton**

Egy halott, két sebesült

EZER LEÁNYFEJ

A HIR regénye

Távirat. Telefon

Kilenc riport

SIRÁSÓK!

Tehát csak úgy hirtelenében! Meglepetésképpen hozza a kormány a házszabályrevíziót. Azt a gyalázatos merényletet, amiről a legmegátalkodottabb mamelukok is úgy vélekedtek, hogy ezt még sem lehet egykönnyen lenyelni. És csak a minap hirdették félhivatalos ravaszással, hogy a házszabályok revíziójának tervét a kormány nem vállalja és ezért pártközi értekezlet elé viszi majd tervét, hogy aztán a koalíció egyetemével vállaltassa a fattyu apaságát. Mára aztán egyszerre roppant bátorságra szökkent a kormány, megittasodott a gyönyörűség részegítő mámorától, hogy harmadfél óra alatt huszonkilenc törvényjavaslattal végzett hűséges tábora, és úgy vélekedik immáron, hogy ezzel a készséggel harmadfél óra alatt tető alá lehet hozni a klotürt, a szájkosarat, a magyar törvényhozás teljes bilincsbe verését.

A Perczel Dezső zsebkendője bizony szemérmesebb jószág volt. Legalább nem hirdette magáról előzetesen, hogy: most pedig jön, jön, jön a fehér zsebkendő! Wekerle azonban bécsi cserzővargákkal sziklává keményítette a miniszter urak arcukat a bört s ők többé nem pironkodnak. Ma este jelentik már, hogy „a képviselőház egyik legközelebbi legfontosabb föladata a házszabály revíziója lesz.” És a legközelebbi terminusa valóban nincs is messze: a Lloyd úgy tudja, hogy szerdán, vagyis negyvennyolc óra múlva a magyar képviselőház színe elé kerül a bomba. Vagyis a legsürgösebb, a legfontosabb, a legégetőbb teendője ennek a kormánynak az az ártatlan semmisség, hogy guzsba kösse a magyar törvényhozás akaratát örök időkre, hogy az ellentállás fegyverének lehetőségét is kiszolgáltatassa Bécsnek, hogy a parlamentből erő nélküli szavazógépet teremtsen és kiirtsa a magyar önállóság érzésének irmagvát is a dunaparti tornyos palotából.

Amilyen becstelen a szándék, éppen olyan becstelen a megokolás. Farizeus képpel érvel a kormány, hogy a költségvetést akarja biztosítani a horvátok és a nemzetiségi obstrukciójával szemben, aztán bevallja, hogy a választójog reformját is védi „ugyanaz elemekkel” szemben. E végből mindent, mindent, ami a Ház asztalán fekszik, visszavonnak, hogy utolsó javaslatképpen kerülhessen sorra a gyalázat, aztán herekesztik az ülészakot s a következő

szesszióban már az új házszabályok fegyverzetével rabolhatja meg Bécs ezt a szégyen országát. Ez a szerdai gyalázat beharangozója. Aki tudja, minő régi vágya Bécsnek a magyar törvényhozásnak tartománygyűléssé való degradálása, láthatja, hogy a házszabályrevízió beharangozása a sirásónak szól, aki megássa sirját szabadságunknak és önállóságunknak.

Hát fekdjünk nyugodtan bele a sirba? Temetessük el magunkat a Wekerle mosolya kedvéért? Tegyük meg neki a szivességet, amit Tisza István pribékjeinek megtagadtunk? Tartsuk a bárd alá a fejünket s kérjük a hóhért, hogy sujtson mennél erősebben? Siessünk, siessünk, mert Wekerle úgy kívánja? Kár töprengeni: a kormány nem ad időt dilemmák eldöntésére. Hozza már készen a gyehennát és a poklot, — szerdán elsötétül felettünk a világ és a gyászos feketeségben mamelukok járják majd a halotti tor diadalmi táncát.

Elérkeztünk hát a gyalázatos árulás legszenyesebb állomásához. Szabadságunk fegyverzetét, utolsó és egyetlen alkotmánybiztosítékunkat kicsavarja kezünkből az a kormány, amely minden lépését azzal fedi, hogy soraiban küzd Kossuth Lajos fia. Bizonyos, hogy a szerdai árulás védőbeszéde is azzal kezdődik majd, hogy Kossuth Ferenc így akarja, — ki gondolja, hogy igazabb magyar, mint ő? Akik elindultak az árulás útjára, azok előtt semmi sem szent és a sárba akarják ráncigálni Kossuth Lajos dicsőséges emlékét is. Akik kezét emelték a negyvennyolc lobogójának igazságaira, a Kossuth Ferencel való takarózás révén, Kossuth Lajos ragyogását szeretnék elhomályosítani.

Meg kell azonban rendülnie ennek a véráztatta magyar földnek. Akik eddig tétozáztak, tovább nem nézhetik ölbe tett kézzel az árulás pokoli játékát. Ha élni akar ez a nemzet, nem szabad tünnie, hogy a kvótaemelő kormány ezüst-tálcán vigye Bécsbe szabadságunk utolsó foszlányát, nem szabad tünnünk, hogy az öszsmonarkiába gyurják be Magyarországot. A horvátokkal és a nemzetiségekkel végezhető volna a kormány, de nem tette, mert kellett neki a bonyodalom, hogy megáshassa a magyar függetlenség sirját. Egy kis szerepcsere fog azonban történni: a gödörbe Wekerlét és gárdáját temetjük!

LÓNYAY MENYHÉRT GRÓF AZ ÖNÁLLÓ BANKRÓL

A nagyérdékű följegyzések második részében az önálló nemzeti bankról és a magyar hadseregről van szó

Mi volt Tisza Kálmán életcélja?

A koalíció vezetési szakasztott úgy csinálják a politikát, mint Tisza Kálmán harminc és egy-néhány esztendő előtt. Históriai tény ez, amit azonfelül megerősítenek Lónyay Menyhért gróf volt miniszterelnök naplójegyzetei. A rendelkezésünkre adott nagyérdékű följegyzések második részét boosátjuk most a nyilvánosság elé. Ebben arról van szó, hogy Tisza Kálmán életföltételének mondta az önálló nemzeti bank megvalósítását és bár az akkori kormányelnök nem ellenezte a bankközösség megszüntetését, abból bizony semmi se lett. Tisza Kálmán, mikor a hatalomra jutott, épp úgy megtagadta elveit, akárcsak azok, kik ma vezetik az ország ügyeit. A nemzeti bank ügye amint Lónyay gróf jegyzetei is bizonyítják, régen vajudik; akad-e ember, ki végigtekintve a függetlenségi párt kormányzati tényein, komoly és hasznos munkát vár a huszonegyes bankbizottságtól?

Lónyay gróf jegyzeteinek folytatása itt következik:

„Ő (tudniillik: Tisza Kálmán) hajlandó lenne a közjogi kérdés vitatását abba hagyni, azonban szükségesnek véli az ország pénzügyi önállóságának biztosítását határozottan körvonalozni. Az önálló magyar pénzügyi forgalom biztosítására szükséges a bankkérdés önálló alapokon való megoldása. Erre azt válaszolám, hogy e tekintetben nincs nagy nehézség, miután az ország jogai a bankügyben önállóan eljárni biztosítva vannak, és magam is mindig azon nézetben voltam, hogy az első kedvező alkalommal ez ügyben határozó lépést tenni nem tartom rendkívüli nehézségnek. A mi a pénzügyi kérdések legfontosabbika, és mi hazánk pénzügyeinek célszerű rendezésére és a nagy mérvben szaporodott államkiadások fedezeténél nézetem szerint nélkülözhetetlen, az a közvetlen adók feletti rendelkezhetőség, ez nekem régi meggyőződésem és miután a vám- és kereskedelmi szerződés öt év múlva, tehát 1872 után, felmondható, meg van adva a mód ez iránt is az előkészületeket megtenni és azt célszerűen keresztülvinni lehetetlennek nem tartom.

Tisza azonban tovább ment kívánságaiban; kijelenti, hogy a magyar hadsereg felállítása nála elvi és életkérdés; belátja, hogy az most egyszerre nem történhetik, de mind a fejedelem, mind az országgyűlés részéről kívánná annak nyilvánítását, hogy a közös hadsereg meg fog szünni.

Erre azt válaszolám, hogy én ellentmondást látok abban, hogy a közjogi kérdéseket vitatni nem akarja, hanem a 67-iki kiegyezést egyszerűen eltörli és megsemmisíti, azon perczen, midőn a közös hadsereg megszüntet a törvényhozás és a fejedelem nyilvánítanak, nincs semmi szükség többé a delegációkra és a közös ministeriumokra. Az 1867. XII. t. cz. két ügyet ismert el határozatlan közös ügynek: a külügyet és a hadügyet, minden többi, mint a bank-, a vám- és a közvetett adók kérdése anyagi kérdés és ezeket nézve a Deákpárt és abból származott ministerium az ország szabad rendelkezési jogát határozottan kikötötte és így az első két tárgyra nézve egységet létesíteni a két nagy párt közt nagy nehézséggel nem találkozunk, de az utóbbi megtagadása volna mindannak, mit a kiegyezés határozottan körvonalozott.

Erre Tisza azt válaszolta, hogy ha az általa kívánt irány elfogadjatik, habár nem teljesítették is hat évig, t. i. míg a véd- és kvótatörvény érvényben van, azaz ha a delegációk és a kvóta megmaradnak hat évig, megéri előlegesen azzal, ha most már műszaki csapatok állíthatnak fel a honvédség-

hez, de kívánja elvileg elhatározatni a közös hadsereg jövődöbeli megszüntetését.

Bebocsátkozott azután igen részletes vitatkozásába azon előnyöknek, melyek a magyar hadsereg felállításával járnak; én felhozott érveire ellenészrevételeimet tettem politikai, monarchikus, pénzügyi és magyar állami szempontból; ő azonban határozottan megmaradt álláspontja mellett. Én elmondám neki, hogy a védtörvény nem alakult mindenben úgy, a hogy én ohajtam. A közös hadsereg nagy számát, t. i. a 800,000-et nem tartom a monarchia mindkét részének pénzügyi állapotával és anyagi erejével arányosnak; célszerűbbnek véltem volna, ha az csak 600,000 emberre tételük és a porosz rendszert követve, a honvédséget, mely sokkal kevesebbe kerül, a védkötelesek által szaporítva, a monarchia védereje nem lett volna kevesebb, de a birodalom mindkét felének terhelhetése csekélyebb. De mindezen kérdések iránt nem most lehet határozni, hanem akkor, midőn a védtörvény megújításáról lesz szó.

A közös hadseregre vonatkozó vitára nézve megjegyzém, hogy ezen kérdésben úgy látom, sikerrel nem érkezhettünk és ha ily állást foglal el, sajnálattal látom, hogy a két nagy párt fúziójának lehetősége ki van zárva. Azonban ezzel nem áll ellent, hogy ha ők is fen is akarják tartani eddigi közjogi álláspontjukat, a haza közös érdekében és az ország célszerű fejlődésére nézve üdvösenek tartanám és ezennel fel is ajánlanám, hogy, ha a kormány élén állani fogok, mindazon kérdéseknél, melyek nem az 1867-ben létrejött közös ügyekre vonatkoznak, melyek tisztán reformkérdések, vonatkozzék az a pénzügyek, az adminisztráció célszerű rendezésére, a nemzet anyagi erejének emelésére, jó lenne egyetértetnünk, és ha azt elfogadja, én megígérem neki, hogy vele és Ghyecz Kálmánnal mind ezen tárgyakra vonatkozó törvényjavaslatokat előre megbeszélem és ohajtom, hogy ezen ügyekben, miután úgy hiszem, elvi ellentétek nem léteznek köztünk és mindkét részről csak a legjobbat, t. i. a haza javát, gyors előhaladását és felvirágzását ohajtjuk, köztünk közös előleges megállapodások jöhetnek létre; mondjanak ők le ellenzéki álláspontjukról; ez nem ellenkezik a parlamenti opposzicio eszméjével. Hivatkoztam az angol opposzicio eljárására, mely egyes nagy elvi kérdésekben megküzd ugyan ellenpártjával, de azon javaslatoknál, melyek az ország közjovát czélozzák, a jó és célszerű törvény létrehozatalát nem hátráltatják, sőt azt előmozdítják.

Értekezésünk kezdetén magunk voltunk; később gróf Keglevich Béla bejött, ki azonban a vitatkozásban nagyobb részt nem vett.

Habár nem nagy reménnyel mentem ezen értekezletre, mégse hittem, hogy az ellentétek még mai napig is oly élesek a két párt között. Végre megmondám Tiszának, hogy kötelességemnek fogom tartani a honvédség műszaki csapatainak felállítására iránt kifejtett nézetét legfelsőbb tudomásra hozni, ámbar nem hiszem, hogy ily koncesszió elérhető lenne, igérvén neki, hogy pár nap múlva fogom vele közölni azt, hogy a helyzetet minőnek tapasztaltam.

Tiszától azzal váltam el, hogy nagyon sajnálom, hogy az ellentét köztünk fenmarad és így legyen készen arra, hogy pártunk megerősítésére mindent meg fogok tenni. Erre ő mosolyogva azt válaszolá, hogy ő azt előre tudta.

Nov. 13án már Bécsben voltam. Bécsből visszatérve, röviden szóltam Tiszával és elmondám neki a műszaki

csapatokra vonatkozó kívánalmának teljesíthetőségét.

A naplójegyzetek közlése itt megszakad. De ez is elég arra, hogy ország-világ előtt tisztán álljon a bankkérdés, melyet harmincöt évvel ezelőtt is rendezni akartak már. Az akkori ellenzék épp úgy kötötte az ebet a karóhoz, mint a most megválasztott bankbizottság. E tekintetben a koalíció ugyanazokon a nyomokon jár, melyeken Tisza Kálmán is járt. Lesz-e komoly elszántság a függetlenségi kormánypártban az önálló bank megteremtésére, az majd elvállik.

JEKELFALUSSY elárulta terveit

A kormány mindenkor kész a „katonai kérdések“ tárgyalására. Májusban emelik a tiszti gázsit!

Nemzeti vivmány a holdban

Tegnap meghalt a tiszti gázsí dolga, ma újra föltámadt. Tegnap még politikai kérdés volt, ma már gazdasági kérdés, amely annyira megérett a megvalósításra, hogy előre többé kitérni nem lehet. Bécsből érkezett egy sugalmazott jelentés, amely újra fölszínre akarja emésztetni a tiszti fizetések emelésének ügyét, noha maga a *Fremdenblatt*, a hadvezetőség félhivatalos újságja jelentette pár nap előtt, hogy a kérdés most nem időszerű és ebben az esztendőben szó sem lehet az e célra szükséges milliók megszavazásáról. A koalíció verte a mellét, hogy a *Fremdenblatt* a magyar kormány elutasító álláspontja miatt volt kénytelen takarodót fujni és a bécsi cikket *nemzeti vivmányként* hordozták körül. Most aztán Bécsből lefújják a „vivmányt“, kihirdetik, hogy a koalíciónak semmi köze a dologhoz, a két delegációtól pedig elvárják „mértékadó helyen“, hogy ezt a tisztán gazdasági kérdést méltányosan fogja megoldani. Az ügygyel a *Zeit* vasárnapi száma is foglalkozik és szenzációk leleplezéssel szolgál.

A magyar kormány úgy tervezi, — írja a bécsi lap, — hogy a delegáció legközelebbi ülése már tavasszal, talán május hónapban üljön össze Budapesten s azon több katonai kérdést dülőre juttatván, ezek között a tiszti fizetések kérdését is rendezzék. Ez esetben a fizetésemelés 1908 január 1-ére visszahatólag állapíthatnák meg.

Ez a közlemény tökéletesen vág azzal a sugalmazott hírrel, hogy a tiszti fizetések ügyét nem a hadvezetőség kezdeményezi, hanem a delegációkban intézik el ezt a kinos kérdést akképpen, hogy az osztrák delegáció a tiszti fizetések fel-emelésére vonatkozó határozatával állásfoglalásra bírja a magyar delegációt.

Wekerle ma a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy a *Zeit* közlése nem felel meg a valóságnak. Hasonlóképp nyilatkozatot tett Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter is, aki egyuttal sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy politikai okokból nem lehet fölemelni a tiszti gázsit, mert ez szerinte az *eriszatencia kérdése*, amely semmiképp sem kapcsolatos a politikával. Jekelfalussy az unjonlétszám fölemelésének tervéről is nyilatkozott és megcáfolta az erre vonatkozó híreket. Szerinte a hadügyminiszter hosszú ideig nem kér a mostaninál több unjoncot. A katonai reformok napirendre tűzésére vonatkozólag így nyilatkozott a miniszter:

— Ha a körülmények megengedik és tárgyalásokra alkalmas alap kínálkozik, a koalíciós kormányt semmi sem gátolja abban, hogy előregye a katonai kérdéseket is, a melyek megnyugtató megoldása igazán kívánatos volna.

Bolond ember ezek után az, aki elhiszi, hogy a paktumból kikapcsolták a katonai kérdéseket. Hiszen maga a honvédelmi miniszter mondja,

hogy a kérdések tárgyalása nagyon is kívánatos volna. A magasabb tiszti gázsit is melegen óhajtja a miniszter, akinek a szíve természetesen a bajtársaihoz húz, nem a magyar néphez. A magyar delegációnak azonban módjában lesz megtagadni a milliót, hogy legalább ezen az érzékeny ponton meg ne sarcolják ezt az agyon-szipolyozott országot. Meglátjuk, lesz-e bátorsága hozzá.

Az izgalmak városa

Zágráb polgármestere lemondott. A bán nem akarják ünnepélyesen fogadni

Wekerle Rauch bárónál

Vészes felhők tornyosulnak Horvátország új bánja, Rauch Pál feje fölött. A Dráván túl nehéz lesz a rendet visszaállítani, mert a horvát közvélemény tulnyomó része a bán ellen foglalt állást. Érti ezt maga Rauch báró is, munkatársunk pedig: az új osztályfőnökök, egész nyíltan megvallják, hogy Horvátországban a legnagyobb bizalmatlansággal fogadják őket. Zágráb város magisztrátusát egészen feldulta a bán-válság. Rauch bárót és az osztályfőnököket a város tanácsa nem akarja hivatalosan és ünnepélyesen fogadni és e miatt Amrus polgármester beadta állásáról való lemondását.

Wekerle a bännál

Ma délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnök meglátogatta a horvát bán szállóbeli lakásán. Wekerle közölte Rauch báróval, hogy az osztályfőnökök és négy új horvát főispán kinevezését a király tegnap aláírta. A kinevezések a horvát hivatalos lapban holnap reggel jelennek meg.

A bännál ma tisztelegtek Vucetich Sándor és Jankovics Antal főispán-jelöltek, kik a horvát választási eshetőségekről tettek jelentést. Hosszasan tárgyalt a bán az osztályfőnökökkel, majd a betegen fekvő Josipovich Géza minisztert látogatta meg.

Lemondott a zágrábi polgármester

Zágráb, január 13.

Zágráb város tanácsa és Amrus polgármester között éles konfliktus tört ki a bán miatt. Rauch báró és új munkatársai ugyanis szerdán érkeznek Zágrábba és eredetileg úgy volt, hogy nagy ünnepélyességgel fogadják őket. Tomasics Miklós, a letört, ennek útját állotta és arra igyekezett befolyásolni a városi tanács többségét, hogy az ünnepélyes ceremóniától tekintsen el a város. A városban nagy az izgatottság és általában azt beszélnek, hogy a bán titkos rendeletet adott ki, hogy a hatóságok ünnepélyes fogadtatást rendezzenek érkezése alkalmával. Nagy meglepetést okozott ma Amrus polgármesternek váratlan lemondása. Ebből azt következtetik, hogy a polgármester az ő lojális és udvarias felfogásának nem tudott érvényt szerezni a tanácsban.

Rauch tervei

A bán terveit illetőleg Zágrábból a következőket jelentik a Keleti Értésítőnek: A bán hivatalba lépésével kezdetét fogja venni azon elemek akciójára, akik hozzá csatlakozni óhajtanak. A bán mandátumot nem vállal, mert virilis jogon amúgy is tagja a horvát országgyűlésnek. Egyelőre pártértekezletet sem hív össze, a pártalakulás ténye csak a választások megtörténte után fog végbemenni. Az új unionista párt neve alkotmánypárt lesz. E pártnak tagjai lesznek mindazok, kik a bán programjával jelölést vállalnak, vagy az országgyűlésbe beválasztatnak. A helyzet kialakulása egyáltalán csak a választások után várható. A bán akkor az országgyűlés egyes pártjaival érintkezésbe fog lépni, hogy velük esetleg megállapodásra jusson az együttműködésre nézve.

VISSZA, LUEGER ÖLÉBE

A Grossösterreich című bécsi szennyújságot, amely ki van tiltva Magyarországból, egyszerű keresztkötésben szállítja a posta

Becsempészik a mérget

A pangermán szélhámosok munkában vannak. A bécsi kiskaté után, a melyet álruhában csempésztek be, most már nyílt szemérmelenséggel bátorzkodnak közénk, hogy gyűlöletre szítsák a mi csöndes, jóra való svábjainkat. Mayer József újvidéki szállótulajdonos hívja föl A Hír útján a németajku magyarság és a kormány figyelmét a Grossösterreich című bécsi pamfletújságra, a melyet a posta kijátszásával, a kitiltó rendelet megkerülésével szállítanak a Délvidékre. Mayer József jó példával jár elől: kirugta a kávéházából a gyalázatos lapot, de ez nem elég. A posta éberségére van itt szükség, hogy a Luegerék szemetesládájának tartalma ne fertőzhessen meg a magyar levegőt. Most már odáig merészkedtek, hogy keresztkötés alatt, postai kedvezményen szállítják ide a Grossösterreich-t. Ezt a csufszágot meg kell akadályoznia a magyar postának, akik pedig zárt borítékban kapják a szennyterméket, lökjék vissza, az újvidéki példaadás nyomán.

Magyarfalás — keresztkötés alatt

Mayer József újvidéki szállótulajdonos, a város tekintélyes polgára a következő levelet intézte A Hírhez:

Tekintetes Szerkesztőség!

Idecsatoltan beküldöm a Wienben megjelenő Grossösterreich, amely Magyarországból régóta ki van tiltva és amely mint a csatolt címszalag mutatja, akadálytalanul beforakodik hozzánk. Ez a magyarfalásról hirhadt és magyargyűlöletben tobzódó Lueger-szennyújság címre hetek óta küldi lapját. Eleinte, minthogy nem is voltam előfizetője, nem voltam figyelemmel tartalma iránt, csak amikor megtudtam, hogy tulajdonképpen a magyargyűlölet szítására fizették meg a lap irónak tollát — természetesen a lapot visszaküldöttem és kávéházamból kitiltottam. De a vakmerően eudar újság tovább is címre érkezik. Eddig borítékba jött, most már keresztkötés alatt. Minthogy más módot ennek az, ugylátszik pangermanizmust terjesztési hivatott lapnak kitiltása iránt nem tudok, kérem önöket, írják meg b. lapjukban, hogy a saját házukban nem kell eltűnnünk, hogy velünk fizetett bérenek vagy meghibbant elméjü fanatikusok gorombáskodjanak, épp azért a posta éberebb figyelemmel kísérje a belopódzott szennyújságot.

Hazaifas tisztelettel

Újvidék, 1908. január 12.

Mayer József.

A levélhez csatolt címszalag megerősíti Mayer József állításának valóságát. A posta tényleg egyszerű keresztkötésben továbbítja a mocskos bécsi hetilapot, amely belügyminiszteri rendelettel van kitiltva Magyarországból.

A belügyminisztérium és a Grossösterreich

Átolvastuk a Grossösterreich kezdeinkhez jutott január 13-iki számát és egyetlen cikket, egyetlen sort nem találtunk benne, amely ne a magyarságot, a mi nemzeti intézményeinket és szereplő férfainkat gyalázná. Nem tartjuk érdemesnek, hogy bővebben foglalkozzunk velük. Korlátolt, hülye osztrákoknak, Lueger fölbérelt utonállónak piszkolódása ez, amelyet nem szabad több komolysággal fogadni, mint amekkorra fajsulya a szennylap kitartóinak s irónak lehet. Egy cikket még sem hagyhatjuk figyelmen kívül. Diese Neugierde — a címe ennek a cikknek, amelyben az van megírva, hogy a magyar királyi belügyminisztérium előfizetett a Grossösterreich-re és — minthogy a lap ki van tiltva — zárt borítékban kérte erre a címre: „Magy. királyi Belügyminisztérium, Fordítás, Budapest.”

A bécsi személap most elhenceg vele, hogy az előfizetési pénzt visszaküldte és levelet írt a belügyminisztériumnak, hogy ők respektálják a kitiltó rendeletet, amely nem engedi meg a lap postai szállítását. Nem részesítetik kiváltságokban a kormányt sem s így természetesen fogják találni a belügyminisztériumbeli urak, ha — ugymond — le kell mondanunk arról, hogy őket Nagy-Ausztria táborába segítsük.

A belügyminisztérium nyilván arról akart meggyőződést szerezni, hogy zárt borítékban nem csempészik-e be a magyarfaló bécsi lapot. A Grossösterreich kiadója átlátott a furfangon és nem szolgáltatja ki magát, sőt a visszautasított előfizetést újabb orváltanságra használta föl. Ebből is látható, hogy a pangermán cudarság nem ismer határt és keztvüsen nem lehet elbánni a magyar becsület hitvány élősdijeivel. Lueger bandájának mérőnyleteivel szemben a kormánynak és a hatóságoknak éppugy meg kell tenni a maguk kötelességét, mint minden magyar embernek.

A nagy cséplőgép. Huszonkilenc javaslatot és jelentést szavazott meg mai ülésén a képviselőház. Fölszólalás nélkül fogadta el azt az öt hirhadt javaslatot, amely tiz esztendőre Ausztriának szolgáltatja ki a magyar gazdasági életet. A függetlenségi pártnak, amely teli szájjal harsogja, hogy a gazdasági önállóság felé törekszik, amely az egyszakaszos csufszágot idején üttötte a mellét, hogy majd a részletes tárgyalásnál fogja kifejteni álláspontját, — nemcsak hogy hallgatott, de jelen se volt a Ház mai sivar ülésén. Néhány koalíciós képviselte, mormolta az igen-eket; Bécs soha ily fürgének és használhatónak nem látta a nagy cséplőgépet, amely ma mindent lenyelt rövid harmadfél óra alatt: kiegyezést, fölemelt kvótát, külkereskedelmi szerződéseket, állategészségügyi egyezségeket, tizenegy vicinális vasutat, fölhatalmazta a kormányt közséntelegek vásárlására és föloszlatta a közös függő adósságot ellenőrző bizottságot. Komédia volt az, ami ma végbe ment a parlamentben, rut játék az alkotmányosság, amelyet a koalíció csak addig becsült, amíg hatalomra kapaszkodhatott vele. Jól jegyezze meg magának a nemzet: a függetlenségi pártnak nem volt egyetlen szava a kiegyezési javaslatok tárgyalásánál. Csak szavazott, mindent megszavazott... Holnap, a görögkeletiek újévi ünnepe miatt, nem lesz ülés, szerdán délelőtt harmadik olvasásra kerülnek a ma elfogadott javaslatok.

ÚJ GYÓGYMÓD!

Amodern orvosi tudomány **KATAPHORESE** legújabb vívmánya a **gyógyimód.** — Rendkívüli gyógyhatása a leg súlyosabb hántalmuskúrt is oly csoda átra méltán érvényesül, hogy a biztos eredmények folytán a **tiszteletdíj a betegség gyökeres és teljes gyógyulása után fizethető.** — E sértől nem létező kedvezményt azon betegek is igénybe vehetik, kik hosszú, ócekon át tartó betegségük vagy azok súlyos következményei miatt a **gyógyulásra már minden reményt föladtak.** E korszakalkító gyógyimód hazánkban egyedül

Dr. MITZGER hirneves intézetében Bp. Teréz-körút 44.

Minden gyógyítást az intézet csak személyes szak-szerű és alapos vizsgálat után fogad el, mely tehát a beteg személyes megjelenését foglalásór feltétlenül szükséges teszi, mert csak a legújabb vizsgálati eszközök segítségével megállapított diagnózis alapján lehetséges orvulatos, egyéni s tudományos gyógykezelés és ennek alapján teljes sikertől győztes remény. Prospektust és levelekre felvilágosítást díjtalanul küld az intézet. **Az intézet egész nap nyitva.**

Itt a házszabályrevízió!

Megfojtják a szólásszabadságot. Junktim a választójoggal. Tanácskozás a Házelnöknél. Pártközi Konferencia lesz

Tisza István nyomdokain...

Mindinkább nyilvánvalóbbá lesz, hogy a házszabályrevíziót az ország nyakába akarja sózni a Wekerle-kormány, még pedig a koalíciós pártok, első sorban pedig a függetlenségi párt támogatására számítva. A kabinetnek ezt a szándékát félhivatalosan kikottyantották már. Délelőtt a képviselőház folyosóján is egész határozott formában beszéltek róla. E szerint Wekerléék már legközelebb előállnak famózus tervükkel. Ma az a hír terjedt el, hogy a revíziós javaslatot az összes törvényjavaslatok mellőzésével hirtelen, egy-két hét múlva terjesztik a képviselőház elé. Hogy miért kell olyan hamar a házszabályrevízió, azt kétféleképpen is megokolják a kormány befentes hívei. Először: azért szükséges a revízió, hogy a horvátok ne obstruálhassák meg az ujoncjavaslatot és a költségvetést; másodsor: hogy az általános választói jogról szóló törvényjavaslat ellen a nemzeliségek ne indíthassanak parlamenti hadjáratot. A harmadik okot, Bécs egyenes parancsát, bölcsen elhallgatják Wekerléék.

Gyönyörű állapot ez. Azok akarják kiforgatni a házszabályokat eredeti mivoltából, a kik többségi hatalmukat és mandátumaikat éppen annak köszönhetik, hogy a gyalázatos szabadelpvüparti merénylet ellen a végsőkig harcoltak. Ezelőtt négy évvel Tisza fujta meg a gyászharsonákat a házszabályrevízió fölött, most Wekerle cselekszi ezt és támogatja e törekvésében Kossuth Ferenc, Apponyi Albert s a hajdani nemzeti ellenzék minden vezéregyénisége. Hihetetlen változáson mentek keresztül ezek a politikusok; a mi négy év előtt az ő szemükben alkotmányunk egyetlen biztositéka volt, az ma egyszerű házszabály, melyet akkor módosít a többség, a mikor jónak látja. Bezzeg Tisza István és pártja ellen felzudult az ellenzék, a nemzet pedig elsöpörte a szabadelpvüpartot s ma hírmondójuk sincs. Hazafiatlan és rut dolog, hogy a koalíciós vezérek most arra a feladatra vállalkoznak, a miért Tiszát meg kellett buktatni. Nyissa ki szemét a nemzet, lásson tisztán és lássa be, hogy a mi most az ország porondján történni fog, az a legszemérmetlenebb csalás és árulás.

Az első lépés a házszabályrevízióhoz

A kormány már a mult esztendőben elhatározta, hogy hiven a bécsi udvar utasításához, januárban előrukkol a házszabálymódosítással. Minisztertanácsokban több ízben megtárgyalták az eshetőségeket és sok szó esett gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tervezetéről is. A miniszterelnök puhatalózkodott a szövetszertett pártok vezéréinél, hogy biztosíthatják-e a párttagok támogatását és miután kedvező információt kapott. — elhatározta a kabinet, hogy a dolgot tovább nem késlelteti.

Néhány nap óta a kormányt támogató lapok valóságos himnuszt zengtek a házszabályrevízió mellett, hangsúlyozva, hogy ezt — ha török-szakad is — meg kell csinálni. Aktuális leginkább akkor lett ez a kérdés, mikor az obstruáló horvátokat Justh Gyula nem akarta letörni a házszabályok rendelkezéseinek megsértése árán. Egy pár konceleső már akkor teletorokkal ordította, hogy elő a házszabályrevízióval!

A Hír munkatársa arról értesül, hogy a revízió dolgában két javaslat fekszik a kormány előtt. Az egyiket gróf Andrássy Gyula szerkesztette, a másikat Ugron Gábor. A belügyminiszter ma kora reggel megjelent a képviselőházban és az elnöki szobában félrehozta Justh Gyula házelnökkel, hogy megismertesse vele házszabálymódosító tervezetét. Később formális tanácskozás volt az elnökkel, ezen a tárgyaláson már több vezető

politikus jelent meg. Hivatalosan ugyan annyit árultak el e tanácskozásból, hogy a Ház munkatervezetéről vitatkoztak, de a konferencia tulajdonképpen célja a házszabályrevízió volt.

Zárt ajtók mögött Ujabb tanácskozás

Ma délután öt órakor újabb értekezlet volt Justh Gyulánál a revízió érdekében. Ezt a konferenciát a legnagyobb titokban hívták össze, nem akarták, hogy nyilvánosságra kerüljön a dolog, de hiába. Jelen voltak: Wekerle Sándor, Justh Gyula, Széll Kálmán, Hoitsy Pál, gróf Andrássy Gyula, gróf Zichy Aladár, Nagy Ferenc, Holló Lajos, Návay Lajos, Ugron Gábor, Darányi Ignác és Tóth János.

Az értekezlet, mely félhet órakor ért véget, beható tanácskozást folytatott a házszabályrevízióról és abban történt megállapodás, hogy a kérdés égetően fontos és mihamarább meg kell valósítani. Elhatározták továbbá, hogy az ügyet pártközi konferencia elé viszik, s ott Wekerle Sándor fogja először megokolni a revízió szükségességét. Hír szerint a kormány nyolc napon belül már tető alá akarja hozni a módosított házszabályt és ha ez sikerül: az ülészakot azonnal berekesztik. Az új ülészakban már a módosított házszabályok mellett tárgyalnak a költségvetést és az ujoncjavaslatokat.

Andrássy tervezete A technikai obstrukció ellen

Gróf Andrássy Gyulának már két hónap előtt készen volt egy javaslata, mely a házszabályokat gyökeresen reformálja. Néhány bizalmas barátjával s a kormány tagjaival közölte is a tervezet vázlatos szövegét, mindmáig azonban a legnagyobb titok vette körül a javaslatot. A tervezet szerint az új házszabályok nem érintenék a szólásszabadságot s a klotürt sem hoznák be, hanem az elnök diszkrécionális hatáskörét nagy mértékben tágitandák.

Andrássy javaslata lehetetlenné akarja tenni a technikai obstrukciót, még pedig úgy, hogy a névszerinti szavazáshoz való jogot szigorú korlátok közé vonják. A tervezet azonban — úgy halljuk — nem vágná el egészen az utját annak, hogy egy nemzeti ellenzék obstrukciót ne folytathatna egy esetleges nemzetellenes kormány parlamenti törekvése ellen. A belügyminiszternek az a véleménye, hogy az obstrukciónak csak akkor van jogosultsága, ha az obstruálóknak erejük is van. Az erők mérkőzésére időt kell adni, ennélfogva a tervezet az ülések meghosszabbítására is tartalmaz intézkedéseket. E szerint bizonyos esetekben az elnök egyszerű kijelentésére a Ház a mostaninál hosszabb üléseket is tarthat, még pedig nyolc-tíz óráig keresztül egyfolytában. Hogy mikor van szükség ily hosszú ülésekre, annak megállapítását az elnök diszkrécionális jogkörébe utalja a házszabálytervezet.

Ez volna, főbb vonásaiban, a belügyminiszter tervezete. Hozzátehetjük még ehhez, hogy a belügyminiszter nem most akarja a módosítást keresztülvinni, hanem a választási reformmal kapcsolatban. Szóval, ő ragaszkodik a junktimhoz, — és állítólag most azért vették elő az ügyet, hogy a pártok között e kérdésben végleges megoldást létesítsenek.

Ugron Gábor javaslata, mint értesülünk, nagyjában fedi a belügyminiszter tervezetét.

Mit mondanak a képviselők?

Beleszól a Kaszinó is...

A függetlenségi Royal-klubban egészen váratlanul esapott le a házszabálymódosítások közelfekvő ténye. Sok mameluk képviselő kijelentette, hogy egyáltalán nem hisz a dologban, mert erről a pártvezérek még nem tettek említést. Olay Lajos kijelentette, hogy ő most ellenzi a házszabályrevíziót; a horvátokkal, ha megint obstruálnának, végezni kell elnöki erélyvel és hatalommal. Házszabályrevízióról csak akkor lehet szó, ha a választói jog reformjáról szóló javaslat már a Ház előtt fekszik. De ha most előáll vele a kormány, ő felszólal ellene a párttervezetellen, azután elutazik Budapestről, mert szavazatával nem akarja támogatni a házszabálymódosítást.

Akadnak olyan függetlenségi képviselők is, akik azt mondták, hogy a házszabálymódosításra Justh Gyula miatt van szükség. És tiltakoztak is ellene. A mameluk-tábor nagyon feszeng, rosszul érzik magukat a 48-as követek, kiknek — úgy látszik — a rossz kiegyezés és a kvótáemelés után most vállalniuk kell választói előtt a házszabálygyilkolás rettentő ódiáját is.

Éjjel féltizenkét órakor a Nemzeti kaszinóban is volt tanácskozás a házszabályrevízió dolgában. Nagyjában ugyanazok vettek részt e bizalmas és szűkkörű megbeszélésen, kik ma délután fekete kávéra voltak hivatalosak Andrássy Gyula grófhhoz.

Bécs akarata

A Neue Freie Presse mai esti lapja hosszú cikkben foglalkozik a küszöbön levő választási reformmal és a váratlanul fölbukkant házszabályrevízió kérdésével. A bécsi lap azt írja, hogy Andrássy néhány hét előtti nyilatkozata, amelylyel az új választói törvény benyújtását márciusra vagy áprilusra ígerte, meglepetésszerűen érte a koalíciós pártokat és különösen a függetlenségi pártban érthető idegességet okozott. Ennek a következménye volt Rátkay Lászlónak pár nap előtt megjelent cikke, amelyben már a választások előszele fujdogált és a párt legutóbbi értekezletén történt felszólalások is, amelyek azt panaszolták föl, hogy a kormány keveset tett a kismembekért és gyöngé szociális politikát folytatott. A cikk konstatálja, hogy a választói jog reformja és a házszabályrevízió között junktim létesült, aminek folytán természetesen a választói javaslattal egyidejűleg a házszabályrevízió ügye is aktuális lett. A Presse szerint ettől a kérdéstől még a nemzeti küzdelem legvehemensőbb idejében sem irtóztak a pártok, sőt állandóan az volt a vélemény, hogy a házszabály nem szentség (?) és azt pártközi egyezménynyel módosítani kell.

Gyors munkát akar a kormány.

A Ház mai ülése előtt Justh Gyula képviselőházi elnök szobájában Wekerle miniszterelnök, Andrássy belügyminiszter, Justh házelnök, Návay alelnök és Hoitsy Pál, a függetlenségi párt alelnöke tanácskozássra jöttek össze, hogy a parlament legközelebbi munkarendjét megállapítsák. A kormánynak az a terve, hogy az összes előkészített törvényjavaslatokat gyors egymásutánban letárgyalatja a képviselőházzal. Először az ujoncjavaslat, azután pedig az állami költségvetés kerül tárgyalásra. Egyidejűleg a pénzügyi bizottság elé terjesztik az adóreformról szóló törvényjavaslatot. A kormány ezt a szándékát először a koalíciós pártok ülése elé viszi, a hol bizonyára mindent helyben fogja hagyni. Ezzel az előzetes szankcióval akarja Wekerle utnak bocsátani a törvényjavaslatokat. Szó volt a délelőtti konferencián a házszabályrevízióról is; erről lapunk más helyén adunk tudósítást.

Nem lesz titkos a választás

Készül a nagy reform

A választói jog reformjáról szóló javaslatot már régen a Ház elé kellett volna terjeszteni, de a kormány borzasztóan fázik ettől a nagy és korszakalkotó törvényjavaslatától. Ujabbán azt főzték ki, hogy az általános választói jogot csak abban az esetben csinálják meg, ha *junktimot* tudnak létesíteni a házszabályrevízió s a választói reform között. A kormány sujtója ma már erősen beharangozott a házszabályrevíziónak s ugyanakkor nyilvánosságra kerül a képviselőválasztói jog tervezete.

A *Budapest Környéke* című politikai hetilap, amelynek *Lipthay Sándor* országgyűlési képviselő a főszerkesztője, legutóbbi számában hirt ad a választói jog kiterjesztésének vázlatos tervezetéről, hangsúlyozván, hogy értesülését *teljesen megbízható* helyről vette, olyan helyről, amely kizárja annak lehetőségét, hogy itt misztifikációról volna vagy lehetne szó. Szencziacsics leleplezéseit a következőkben ismerteti:

A választójog törvénytervezete megadja a választási jogot minden magyar állampolgárnak, aki huszonnegyedik életévét betöltötte és *magyarul írni és olvasni tud*. Az új törvény a *szertelt jogokat nem érinti*. A kinek bármely alapon a régi törvény szerint volt szavazati joga, az szerzett jogát továbbra is megőrzi. Választói joggal bír tovább minden magyar állampolgár, ha *nem is tud magyarul írni és olvasni*, de bizonyos, a törvényben meghatározott minimális adót fizet. Nem bírnak szavazati joggal azok, kik a magántulajdon, vallás, a házasság, vagy a nép egyes osztálya elleni izgatás miatt büntetve voltak.

A választás *nem titkos, hanem nyilvános*. A választás körjegyzői székhelyek szerint történik. A mai választókerületek teljesen megszűnnek. Az új választókerületek beosztása és megalakítása most van folyamatban. A képviselőház megemlítheti azon megválasztott képviselő mandátumát, aki megválasztását megelőző agitációjánál az ország egysége, vagy a magyar nemzet ellen foglalt állást, vagy pedig a ki a tulajdon, vallás, vagy házasság intézménye ellen szállott sikra. Az új képviselők *hat évre lesznek választva*.

Eddig szólnak a nevezett lap értesülései, a mikhez még hozzátesszi, hogy a belügyminisztériumban készen állanak arra az eshetőségre, hogy néhány nap múlva kommunikációs ismeretsek a félig-meddig elkészült választói törvénytervezet alapelveit.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapesti, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.
Telefon szám 10-30.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen-sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvali-satio).
Kék fényvel való kezelés
Villamos hő- és fényfürdők
Villamos massage.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.
Villamos szén-savas fürdők Aranyeres csomók.
Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kivánatra prospektus.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Álmatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Gerincvelő-görvadás. (Tales)
Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).
Szívbetegségek.
Vérkeringés zavarai.
Köszvény és csusz (Rheuma, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcsere bajok (elhízás).
Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizketeg).
Kivánatra prospektus.

Programmvallás Ó-Budán

Apponyi Korteskedik
Komjáthy programbeszédre
Győz az ellenzék!

A hars jogyében folyt le a tegnapi vasárnap Ó-Budán; próbamerközést tartottak a pártok. A kormánypárti jelölt, *Botzenhardt János* dr. támogatására *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszter és egy sereg mameluk-függetlenségi képviselő is megjelent a kerületben. A kórház-utcai iskola tornatermében tartotta meg *Botzenhardt* a programbeszédét. *Mittelmann Bernát* elnökölt a gyűlésen. A kormánypárti jelölt mindenekelőtt elparentálta *Keszits Antalt*, a volt képviselőt és megnyugtatta az egybegyűlt választókat, hogy jól fogja viselni magát a parlamentben. Ezután *Apponyi* emelkedett szólásra. A miniszter az óbudaiak pártfogására ajánlotta *Botzenhardt*ot, majd a következőket mondta:

— Azt mondták a parlamentben, hogy a függetlenségi párt *lejtőre jutott*. Ebben az egyben igazat adok a mi bírálóinknak. Igenis, lejtőre jutottunk és hála istennek, hogy lejtőre jutottunk. Mert én, miután az ember repülni nem tud és a pártok sem tudnak repülni, a nemzetek még kevésbé, nem tudom belátni, hogy egy magas hegyre hogy jussunk fel, ha a lejtőre nem lépünk. *Nem azért lépünk rá, hogy azon lecsuszszunk*, hanem hogy azon felfelé, a hegynek tetejére emelkedjünk, helyesebben szólva, emeljük a nemzetet.

A kultuszminiszter után a jelenvolt képviselők *Nagy Dezső*, *Németh Imre* és *Pozsgay Miklós* beszéltek.

Az egyesült ellenzék, *Komjáthy Béla* pártja délután tartotta meg gyűlését *Holzspach Nándor* elnökségével a Korona-Vigadóban. A gyűlésen megjelentek *Lengyel Zoltán*, *Bródy Ernő*, *Sándor Pál* és *Pető Sándor* képviselők is, akik lelkes beszédet intéztek a nagyszámu választóközönséghez. Utánuk *Komjáthy Béla* tartotta meg programbeszédét.

— Nem tagadom, — mondta az ellenzék jelöltje, — örömmel tölti el lelkeimet, a midőn látom ezt az impozáns tiltakozást a *mostani kormányzati rendszer ellen*. A jelöltség felajánlásában álló megítézés *nem egyéni hiúságból* esett jól, *bár ez a hiúság ma az országban nagyon is vezető szerepet játszik*, de örömmel töltött el engem azért, mert az önök tiltakozó szavának felemelésében a *nemzet lelkiismeretének felébredését*, az ország szívének megdobbanását látom. Szükség ezt ma hangsúlyozni, az *elvtagadás és népcsalás* idejében.

Komjáthy Béla büszkén jelentette ki, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak azt a programját vallja magáénak, amelyet a *függetlenségi párt elvetett*.

A beszéd nagy hatást keltett. *Lengyel Zoltán* és *Holzspach Nándor* szólottak még ezután. *Bródy Ernő* képviselő felolvasta *Bánffy Dezső* báró üdvözlő sürgönyét, amelyben az új párt vezére az ellenzék jelöltje mellett való kitartásra buzdítja a választókat.

A *Komjáthy*-párt napról-napra erősödik a kerületben. Nagyon heves választásra van kilátás és bizonyos, hogy az ellenzék fényes győzelmet fog aratni a kormánypárt felett. Csütörtökön január 16-án este újra gyűlést tartanak *Komjáthy* hívei az óbudai Korona-Vigadóban.

*

A *Komjáthy*-párt ma megkezdte szervezkedési akcióját. A kerület több pontján látogatott értekezleteket tartott. A csütörtöki nagygyűlés rendkívül impozánsnak mutatkozik. *Báró Bánffy Dezső*, *Váczonyi Vilmos* és *Eötvös Károly* kilátásba helyezték, hogy megjelennek a nagygyűlésen. A nap folyamán megnyitott a *Botzenhardt*-párt pártirodája is a Fő-tér 2-ik száma alatt.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HALDEK

magnagykereskedő irodája jelenleg
V., Bálvány-utca 6. szám
alatt van.

Tüdő-mellbajok

(Tüdőgyógyászat — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkópiát, tüdő-tesztet, kitűnő eredményekkel gyógyítottak új gyógymódoikkal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12.2-4-ig.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házbán).

Magas előlekek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítás, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

Megvettem Berger Béla

Koronaherceg-utca I. szám

finom uridivat üzletét, mátol fogva naponta délelőt 9-től este 7 óráig a raktáron lévő finom fehérneműk, nyakkendők, angol havelokok, pl. idek, esernyők, kalapok, seiyem-trikók és a többi olcsón eladók.

Kertész Pál

Rákóczi-ut 40. szám és Koronaherceg-utca I. szám

I. Nyomorultak, Gazemberek.

II. A BÜNÖS BUDAPEST.

IRTÁK: TÁBORI KORNÉL hírlapíró
SZÉKELY VLADIMIR rendőrfogalmazó.
A két kötet ára 2 Kor.
(Postadíj 20 fillér, ajánlva 45 fillér.)
Kapható A NAP kiadóhivatalában
— Rökk Szilárd-utca 9 sz. —

A főbb fejezetek címei:
A nyomortól a bűnig :: A művészet
csalói :: Hipnotizmus, spirítizmus ::
A perverzek :: A bűn specialistái ::
Hamis játékosok :: Zsarolók :: Uzso-
rások :: Anarkisták, gyilkosok ::
:: Szezonbűnösök ::

Német bonhe

egy 6 éves kis leányhoz azonnal felvételik. Jelentkezni lehet naponta d. e. 9-től 1 óráig Laudon-utca 7., III. em. 12.

ŐS-BUDAVÁRA

felosztása alkalmából már csak rövid ideig a következő tárgyak kerülnek eladásra: 100 darab villamos ilylampa, továbbá 1 drb villamomotor, váltakozó áram gyári szám 3410. Ganz és Tsa gyár 6 polus, 820 fordulatszám, 100 váltós, 20 lóerős. 1 drb gázmotor dupla cilinderrel, 30 lóerős, gyári szám 208, Ganz és Tarsa gyár 1894-ben gyártották. Egy drb vizkazán 10 légkör nyomású biztonsági szeleppel, fesszémővel és vizállású üveggel felszerelve, kazának átmérője 80 centiméter, hossza két méter. Két darab Emke-féle forrásviztattyu. Lorenc Viktor-féle gyártmány, szivó magassága kilenc méter, nyomó magassága 50 méter. Egy drb transzmisszió 4 csapágygyal, 6 drb szijkoronggal, jökarban lévő szijakkal stb. minden a legjobb állapotban olcsón eladó.

Értekezni lehet reggel 8 órától délután 5 óráig Ős-Budavára területén a tulajdonossal

A HIR

Strófák a napról

Az Ördög

Magyarország jó hírnevét
Elvitte az ördög.
Sebaj, talán visszahozza
Molnár Ferenc író-tolla
Meg „Az ördög“.

Mese

Egy kis leány a német feministák
Beszédét hallgatá szorgalmasan.
És már ma egy civil-barátja,
Egy tüzoltója s egy hadnagya van.

Udvari bál

Nagy multság volt a Várban.
Ahány magyar fölakáj van,
Valamennyi megjelent.
S az új Kossuth-regement
Ugy táncolt — ez bécsi ómen! —
Ahogy füttyült Tóni Smólen.

Kivilágosodott a király palotája.

Körül nyomasztó, nehéz sötétség a városokon,
a falvakon, a magyar lelkeken . . . s odafönt,
a budai várhegy sziklás ormán csupa ragyogás,
csupa tánc a fejedelem palotája. Csak képzelet
az egész, de mintha a szomoruan lélegző táj
arrafelé meredt volna, ahonnan a fényesség
jön. Miért a káprázatos pompa? Talán büszke
Bécsnek városából hazajött a magyarok uralko-
dója és hűséges népének jelzi érkezését? Talán
új, jobb idők örömtüze gyúlt ki a várfokon?
Nem. Fordulj beteg ország a másik fájós olda-
ladra, ha lelkesedve nem állhatsz talpra: ma
este udvari bál volt a királyi palotában, Frakk-
ban és ezeket érő toalettben a magas társa-
ság előkelő urai, asszonyai, akiket *Mária Annun-
ciata* főhercegasszony fogadott először „az alsó
négyesög rózsaszín“, majd „az alsó négyesög
kék termében“. Etikett szerint sorakoztak a ven-
dégek a főhercegasszony vörösbársony pamlaga
mellett, duskálkodtak a kitüntető megszólítá-
sokban, aztán jött a tánc, a tea meg a vacsora.
Valamivel éjjel után pedig eloszlott a vendég-
ség, a szolgasereg lecsavarta a villanylámpá-
kat és a főhercegasszony becsomagolta drága
podgyászát. Nekünk, nyomorgó, elhagyott
népnek még a királyi palota ablakai is csak
egyetlen estére tündökölnek . . .

Az elfogott anarkista. Megirtuk, hogy
a keleti pályaudvaron letartóztatták *Glasman-
Szericzi* orosz menekültet, akit anarkista üzel-
mekkel vádoltak. A fiatal ember azóta a tolon-
házban van s nem tudja magát „elfogadható
módon“ igazolni. A szociáldemokrata párt moz-
galmat indított, hogy az orosz — ha már elto-
loncolják — Svájcba juttassák, ne pedig Orosz-
országba.

Különös örökség. *Böröndi* András sze-
gény, sőt nyomorgó írók volt, aki harminc esz-
tendőn át kormolt a verseny-utcai postahivatal-
ban. E hónap ötödikén az Ovoda-utca 29. száma
előtt összeesett az öreg ur s meghalt. Szívzélhü-
dés érte. Az egyik fiókjában megtalálták aztán
a végrendeletét, amelyből kiderült, hogy iszonyu
nyomorgás árán huszonhatezer koronát takarított
össze. Ezt a pénzt egyik rokonára hagyta, de
minthogy később úgy értesült, hogy az illető meg-
halt, új végrendeletet csinált, amelyet *Charmant*
Oszkár közjegyzőnél helyezett el. A mentőkre
hagyta vagyonát, — amennyiben a rokonáról
kétségtelenül megállapítják, hogy meghalt. Az
eset részleteit így közli *A Nap*, amely a mentő-
egyesület igazgatóját, dr. *Kovács* Aladárt figyel-
mezteti ma a jóleső örökségre.

Fölrobbant egy laboratórium. Ilyen cí-
men gyönki tudósítás alapján megírta *A Hír*,
hogy egy ottani gyógyszerár laboratóriumában
végzetes robbanás történt, amely életveszélyesen
megsebesítette Nagy Dezső gyógyszerészegé-
det. Most a gyönki református lelkész azt írja
nekünk, hogy a tragikus hírről valami éretlen
fiatalember tréfálta meg a gyógyszerészegédet.

De kár megvénülni . . . Az első
ősz hajszál . . . és az első ránc az arcon!
Talán ez ennek az életnek első és legigazibb
tragikumja. Mert akármilyen csunya, mégis
csak szép az élet és ha jönnek az öregség
éppen nem diszkért hirnökei, összerázkó-
dunk előttük. Ha többször nem is, de *leg-
alább* egyszer okvetlenül kegyetlen hozzánk
az élet. Vannak, — különösen nők, — a
kiket ez a rideg valóság a kétségbeesésbe és
a halálba kerget. Az első ősz hajszálnak lett
a halottja *Seiler* báróné is, egy osztrák mág-
násnak a felesége. A feltűnően szép asszony
agyonlőtte magát, mert — ötvenkétéves és
öszültni kezdett. Valamikor világraszóló
szépség volt. Körülrajongta a fél kontinens
férfinepe. Szerelmben, imádatban, dicső-
ségben és nagy vagyonban volt része. Las-
sankint elmúlt a szerelem, a férfiak imá-
data és a fiatalság, — csak a vagyon maradt
meg. Az öregedni kezdő bárónénak pedig
nem kellett az élet ifjúság nélkül. A *hükör*
ez egyszer hűtelen lett hozzá és megölte.

Akik mérget kevernek. A főváros köz-
igazgatási bizottsága ma hamisított élelmiszerek
forgalomba hozataláért husz rosszelkü kufárt
ítélt el kisebb-nagyobb összegre. Diszes névsor-
uk a következő: *Grósz* Hermann tejárust és
kávémérőt (Budapest) 400 koronára, *Fischer*
Ignác szatócsot (Budapest) 10 koronára, *Spind-
ler* Endre sütőmestert (Budapest) 100 koronára,
Sternfeld Samu kereskedőt (Ujpest) 50 koro-
nára, *Trombitás* István tejárust (Szolgaegyház)
40 koronára, *Herczeg* Jakab szatócsot (Buda-
pest) 5 koronára, *Kohn* Lipót és *Kohn* Gyula
kereskedőket (Budapest) 5—5 koronára, *Mauth-
ner* József tejárust (Sashalmi pusztá) 20 koro-
nára, *Müdsich* Alajos kávémérőt (Budapest) 20
koronára, *Tauszig* Zsigmond tejárust (Buda-
pest) 25 koronára, *Vági* Imre tejárust (Üllő)
25 koronára.

Házasság. Zöldy János Marci február
elsején tartja esküvőjét Aradon *Magyar* Va-
léria urleánnyal, *Magyar* Ferenc leánnyal.

A rendőrség statisztikája. Dr. *Boda*
Dezső főkapitány a székesfővárosi közigazgatási
bizottság mai ülésén terjesztette be *Budapest*
mult havi közbiztonsági állapotáról szóló jelenté-
sét. Decemberben 1884 büneset nyomozását fej-
ezték be. 203 sikkasztás, 118 lopás, 1021 rablás tör-
tént. 279 embert tartóztattak le. A fogházban és
tolonházban 2067 ember került közigazgatási el-
járás alá. 167-et kényszerutlevéllel kiutasítottak,
592-öt eltoloncoltak. A toloncok közt 569 nő volt.
— Budapest idegenforgalma: 2345 külföldi és
15.403 vidéki. A jelentés aztán a nevezetesebb
rendőrségi eseményeket sorolja föl.

Gebhardt Lajos meghalt. *Gebhardt*
Lajos doktor Budapest nyugalmazott tisztí
főorvosa tegnap hetvenegy éves korában meghalt.
Gebhardt sokáig volt a Rókus-kórház főorvosa,
majd pedig igazgatója. Huszonnyolc éves korában
már katedrája volt az egyetemen és a főváros
megválasztotta tisztí főorvosnak. Temetése ked-
den délután négy órakor lesz a kerepesi-temető
halottasházából.

A bors-utcai szerelmi dráma. A mult év
szeptemberében történt, hogy Budán Baranyai
Mariska színésznő és Rohrböck József orvosnö-
vendék egy bors-utcai lakásban szerelmi bánatuk
miatt kettős öngyilkosságot akartak elkövetni.
Rohrböck dionint fecskendezett a leány karjába
s mikor látta, hogy a színésznő elveszti eszmé-
tét, revolverrel magára lőtt. Baranyai Mariska
meghalt, Rohrböck azonban felgyógyult és ma
szándékos emberölés vétségével vádolva
állt a bíróság előtt. Az orvosnövendéket dr. He-
vesi Illés védelme után az enyhítő körülmé-
nyek figyelembevételével három hónapi fog-
házra és egy évi hivatalvesztésre ítélték. A
védő főbebezt.

A színésznő karkötője. A bíróság ma hi-
zott ítéletet Lázár Róza színésznő ügyében. Az
ügyesség tudvaleg Pfanhauser Alfréd
mérnök panaszára azzal vádolta meg a színésznőt,
hogy az egy kétszázötven koronára elzalogosított
zafirköves karkötője helyett Pfanhauser sma-
ragdköves karkötőjét tittatta le s adatta ki ma-
gának. A bíróság nem állapította meg a csalást és
Lázár Rózát felmentette.

MŰVÉSZET

SZINHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

* **A piros cipő századszor.** Meleg és lel-
kes est volt tegnap az Operaházban: *A piros
cipő* századik előadása. Ebből az alkalomból a
finom muzsikájú, tündérszép balettet maga a
kitűnő szerző, *Máder* Rezső dirigálta. A színház
zsufolásig megtelt diszes, ünneplő közönséggel,
amely Mádert a karmesteri emelvényen való
megjelenésétől az előadás végéig szokatlan
szimpátiával ünnepelte és igen sokszor tapsolta
ki a függöny elé. Tömérdek virággal, emlékekkel
és ajándékkal halmozták el a jubiléus szerzőt
tisztelői. Előadás után bankett volt a József-
főherceg szállodában, ahol felköszöntök hosszú
sorával ünnepezték a népszerű Mádert.

* **Nemzeti adomány Blaha Lujzának.**
Blaha Lujza félszázados jubileuma alkalmából
képviselői körökben mozgalom indult meg, hogy
a nagy magyar művésznőt nemzeti adomány-
nyal lepjék meg. Az a terv, hogy a művésznő
balatonfüredi nyaralóját, amelyen mintegy hu-
szonkétezer korona teher van, az állam vásárolja
meg a művésznő számára és egyúttal a törvény-
hozás gondoskodik arról, hogy *Blaha* Lujza
gondtalanul tölthesse élete hátralévő napjait.
Az erre vonatkozó indítványt *Rátkay* László
terjeszti a képviselőház elé.

* **A potyajegy.** Nagy sikere volt a *Modern
Színházban* *Heltai* Jenő *A potyajegy* című bo-
hózatának, amely egész januárban műsoron ma-
rad. Ezenkívül *Molnár* Ferenc, *Szomaházy* Ist-
ván bohózatai és több szinpadí tréfa mulattatja
a közönséget. *Medgyasszay* Vilma állandóan
nagy sikert arat *Kiss* József „*Aranyiszv*“ című
költeményének előadásával, amelynek zenéjét
Tarnay Alajos írta.

* **Ujházi Ede jubileuma.** Az Országos
Színművészeti Akadémia lázasan készül a leg-
nagyobb magyar színművész jubileumának ün-
neplésére. Január 25-én lesz negyedszázada,
hogy *Ujházi* Ede tanára az akadémiának és az
évfordulót egyforma bensőséggel fogja megün-
nepelni az akadémia igazgatósága, tanári kara,
mostani és volt növendékei. Január huszonötö-
dikén, szombaton az *Uránia* szinpadán vizsga-
előadás lesz, amelyen *Ujházi* Ede növendékei
fognak bemutatkozni. Ugyanekkor adják át a
mesternek azt az albumot, amelyben összes je-
lenlegi és volt tanítványainak fényképe össze-
van gyűjtve. Ez az album jóformán az egész
magyar színészet arcképcsarnoka, mert Magyar-
országon alig van színész vagy színésznő, akit
Ujházi Ede ne tanított volna. A vizsgaelőadás
után a *Fészekben* társasvacsorára gyűlnek össze
a jubiléus barátai.

* **Vigszínház.** A Vigszínházban holnap,
kedden *Az acélkirályt*, *Sutro* Alfréd szenzációs
színművét adják, *Varsányi* Irénnel és *Hegedüs*
Gyulával a két vezetőszerepben. A *Sámsont*, *Bern-
stein* Henry új színművét szombaton, e hó 18-án
mutatják be.

* **A Parasztszünet a Népszínház-Vig-
operában.** Csütörtökön este *Monleone* olasz
szerző *Parasztszünet* című operáját mutatja be
a Népszínház-Vigopera. A Parasztszünet To-
rinóban szokatlan sikert aratott s a kontinensen
Budapestben kerül először színre. Az opera be-
mutató estjén *A tékozló fiu* című régi jó néma-
játékot is eljátszzák. A premiér félnyelkor kez-
dődik.

* **Magyar Színház.** Szombaton mutatja
be a Magyar Színház *Donnay*, a *Hercegek isko-
laja* című vigjátékát *Pálmay* Ilkával a fő női
szerepben.

* **Fővárosi Kisszínház.** *Sziklay* Kornél
Fővárosi Kisszínházában szerdán lép fel először
Ferenczy Mató, a hat éves kabaret-művész.
Sziklay most készül a *Nick Karter* cimszere-
pére s a szenzációnak ígérkező darab már a leg-
közelebbi napokban bemutatásra kerül.

— Tisztelettel kérjük azokat az olva-
sóinkat, akiknek előfizetése január 15-én
lejár, szíveskedjenek a lap akadálytalan
küldése érdekében előfizetéseiket idejekorán
megújítani.

Oláh zendülés Máramarosban

Föllázították a román parasztokat. A halálra keresett magyarok. Meggyilkoltak egy tanítót

A HIMNUSZ HALOTTJA

Az ország határszélén, egy máramarosi kis faluban — Pálosremetén — szinte páratlanul álló gyilkosság történt ma éjjel. A község oláh lakossága megölte Bokotej Sándor tanítót, a miért a hazafias, magyarérzésű ember a nemzet legszentebb imádságára: a Himnusra merete tanítani az iskolásgyermekeket. A vérlázító eset késő este, a nyílt utcán játszódott le. A fölbujtott nép először botokkal, kövekkel támadta meg Bokotej Sándort és súlyosan megsebesítette. Azután orvul, hátulról egy feldühödött oláh legény, volt tanítványa, lelötte a hatvanéves, öreg embert. A magyarságért mártírhalált halt tanító holtteste már kiterítve fekszik a pálosremetei görög katolikus iskolában. A község lakossága még mindig forrong. Az utcákon csendőrjárdatok cirkálnak és a hatóság erélyes intézkedéseket tett. Eddig mintegy harminc embert fogtak el és szállítottak be a técsői járásbírósaág börtönébe. Félt, hogy a lázadást csak nehezen lehet majd elfojtani. A dákoromán izgatók Máramarosban is megkezdtek már galád aknamunkájukat s ez annál sajnálatosabb, mert a máramarosi oláh nép teljesen magyarérzelmű volt. A szenzációs gyilkosságról a következőket jelenti *A Hír* máramarosszigeti tudósítója:

Mártírhalál a Himnuszért Oláhok vérboszut álltak

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —

Máramarossziget, január 13.

A máramarosszigeti Pálosremetén a felbujtott oláh lakosság meggyilkolta a község görög katolikus iskolájának tanítóját, Bokotej Sándort. A pálosremeteiek már régóta haragudtak a tanítóra, aki bár oláh származású, lelkes magyar ember volt és évtizedeken keresztül buzgólkodott a magyarosítás érdekében. Az oláh nép rossz szemmel nézte Bokotej hazafias működését. Több ízben felszóllították, hogy hagyja abba magyarosító munkáját, de a derék tanító mindenkor erélyesen visszautasította a dákoromán érzelmű iskolaszék hazafiatlan kívánságát. Bokotej sikeresen tanította a magyar nyelvet Pálosremetén a fiatalabb nemzedék között. Ünnepekkor, vasárnap délutánonként összegyűjtötte a kis oláh gyermekeket az iskolába, ahol a magyar dalokra, hazafias szavlatokra taníttatta őket.

„Átkozott magyar nóta!”

Ma is így történt. Görög-katolikus Szilveszter napja volt éppen. Bokotej az iskolába rendelte a gyerekeket, akik néhány nap óta a magyar Himnuszt tanulgatták. A tanító előénekelt, a sok apró gyermek pedig áhitattal dalolt utána. Már esteledni kezdett. Az iskolában meggyújtották a lámpát. A csengő gyermekhangok kihallatszottak az utcára. És ekkor éktelen zaj közepette megnyílt az ajtó: egy esomé oláh paraszt rontott be rajta. A községi bíró Avram Vaszilie vezette őket. A bíró egyenesen Bokotejhez lépett.

— *Ne tanítsd erre az átkozott magyar nóta a mi gyermekeinket, kutya!* — kiáltott reá dühösen. — Nem kell nekünk a magyar nyelv. Pusztuljon innen minden magyar. Csaló, gazember valamennyi.

A tanító rendreutasította a garázda oláht, aki továbbra is toporzékol: — *Tanítsd inkább a mi nólánkat, a Depteate Románt.* Az való ide.

Ebben a percben husz oláh paraszt rohant a védtelen tanítóra. Megragadták és kihurcolták az utcára. Itt botokkal és kövekkel támadtak a szerencsétlen emberre, akit véresre vertek. Közben folytonosan a magyarságot szidalmazták.

Lelővik a tanítót

Bokotej súlyosan megsebesülve, nagynehezen kimenekült a dühöngő emberek kezei közül. A lakására futott, de nem talált otthon senkit sem. Családja nem volt a faluban. A tanító lemosta véres sebeit, azután magához vette fegyverét és kiállt a háza elé. A családját várta haza. Felesége és gyermekei a szomszédos Técső városában voltak és minden pereben visszatérhettek. Bokotej attól félt, hogy hozzátartozóit is megtámadják a parasztok. Közben egészen este lett és a ház előtt álló öreg ember nem vette észre, hogy hátulról egy nagy csapat oláh közeledik feléje. Egy legény Filipcsuk Juon, Bokotej volt tanítványa, fegyvert ragadott elő és Bokotejre lött. A golyó hátulról találta a tanítót, a tüdején keresztül a szívébe hatolt. A szerencsétlen ember szóltanul esett össze és azonnal meghalt. A tömeg pedig reárohant, ütölte-verte, a szószoros értelmében összemarcangolta hüllő temét.

Kiszállt a bíróság Elfogtak harminc lázadót

A borzalmas gyilkosságról azonnal értesült a pálosremetei csendőrség. A técsői járásbírósaág vizsgálóbírája Kiss Gyula dr. még az éjszaka folyamán kiszállt a helyszínre Komáromy Sándor dr. körorvossal. A vizsgálatot nyomban megindították. A csendőrség harminc embert tartóztatott le. A gyilkost, Filipcsuk Juont elfogták. Valamennyit beszállították a técsői járásbírósaág fogházába. A faluban csendőrjárdatok cirkálnak. Az eset híre gyorsan elterjedt az egész megyében és különösen Máramarosszigeten, a megye székhelyén érthető riadalmat keltett a pálosremetei oláhok véres lázadása.

TÁVIRAT TELEFON

Botrány az aradi korzón Egy oláh katona garázdálkodott

Arad, január 13.

Tegnap este öt és hat óra között, mikor a legnépesebb a korzó, Triff Juon 33-ik gyalogezredbeli oláh katona részeg állapotban kivont bajonettel támadt több sétáló uriaszonyra. A magyarokat szidalmazó katonát Pongrácz Sándor joghallgató revolverrel tartóztatta fel, közben rendőrök érkeztek, akik percekig dulakodtak Triff Juonnal, míg le tudták fegyverezni. A vad legényt a várba kísérték. Az egyik rendőr könnyen megsebesült. Az eset nagy izgalmat keltett, mert oláh katonák rakoncátlankodásai napirenden vannak.

Letartóztatott községi jegyző Sikkasztott és hamisított

Pécs, január 13.

A mohácsi főszolgabíró ma Steiner Adolfot, Majs község jegyzőjét magánokirathamisítás miatt letartóztatta. Steiner Adolf azzal van vádolva, hogy magánfeleket tízezer korona erejéig megkárosított és a községi pénzekből kétezer koronát elsikkasztott. Steinert ma a pécsi ügyészség fogházába kísérték és elrendelték ellene a vizsgálati fogságot.

Leégett honvédkaszkok

Igló, január 13.

Ma éjjel tűz ütött ki a honvédkaszkárnya nagyterjedésű barak-épületében, amely porráégett. Azt hiszik, hogy a tüzet rövid zárlat okozta. A tüzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni.

Adóhátralék és presszió Torontálmege rejtelméből

Nagybecskerek, január 13.

Torontálmege közigazgatási bizottsága ma ülést tartott, a melyen Tóth István pénzügyigazgató előadta, hogy legutóbb megvizsgáltatta Nagybecskerek és Nagykinda városok adókezelését. Ennek során kitűnt, hogy az adóhátralékok nőttön-nőnek és máris óriási dimenziókat kezdenek ölteni. Megvizsgálta az indító okokat és arra az eredményre jutott, hogy az adóbehajtó közegek nem egyenlő mértékben gyakorolják az adóbehajtást. A kezelésből kitűnt, hogy igen előkelő és vagyonos polgárok, akik a városi ügyekben némi befolyásra tettek szert, sok adóval vannak hátralékban és a végrehajtók ellenük nem járnak el kellő szigorral. Kérdőre vonták az adóbehajtókat, akik azzal védekeztek, hogy az illető befolyásos urak nekik kellemetlenséget okozhatnak, ezért kénytelenek velük kiméletesen bánni. A közigazgatási bizottság egyhangulag elfogadta Tóth István pénzügyigazgatónak azt az előterjesztését, hogy úgy Nagykinda, mint Nagybecskerek városok adóügyi tanácsosai ellen kimondja az adók behajtásának elmulasztásáért a felelősséget.

Meghalt a felesége temetésén

Kézdivásárhely, január 13.

Tragikus eset történt tegnap. Kovács Dávid kézdizsentléleki földmives felesége meghalt. Mikor a pap beszentelte a koporsót, Kovács Dávid hirtelen rosszul lett; a koporsó mellett összerogyott és meghalt. Az öreg házaspárt ma temették el a falu nagy részvéte mellett.

A bán Bécsben Osztályfők és főispánok

Bécs, január 13.

Rauch Pál báró, az új horvát bán ma Bécsbe utazott, hogy az osztályfőkről és főispánokról előterjesztést tegyen. A bán aztán nyomban visszautazik Zágrábra és átveszi az ügyek vezetését.

Németország jogot követel Véres tüntetések Berlinben

Berlin, január 13.

A város a választójogról szóló javaslat visszavetése óta lázban áll. Tegnap a szociáldemokrata-párt számos gyűlést tartott, amelyek után a császári palota környékén véres összeütközések voltak a rendőrség és tüntetők között. A tömeg fékevesztetten támadt a rendőrségre, mire a rendőrség a kardját használta. Egy házból és a tömeg közül a rendőrök felé löttek. A mintegy kétezer tüntetőt végre is iszonyu pánik közben kivont karddal verték széjjel. Hivatalos megállapítás szerint a zavargásnak harmincegy sebesültje van, s harminc embert letartóztattak. Frankfurti táviratok szerint ott tegnap szintén tüntető gyűlések voltak, amelyeken határozatkat hoztak Bülow kancellár ellen, s az általános választójog érdekében. A képviselőház ülésén Zedwitz szabad konzervatív interpellált a tüntetések dolgában, mire Moltke miniszter elmondta, hogy a demonstráción tizenhátezer ember vett részt, s a rendőrség három helyen használta fegyverét, mert kövekkel megtámadták. A rendőrfőnökök többször intették a közönséget a távozásra. Lelkiismeretlenség volt a szociáldemokratáktól, hogy a népet az utcára csalták. A kormány el van határozva, hogy minden kísérlettel, amely a rend és nyugalom megbontására törekszik, a legszélsőbb eszközökkel száll szembe.

A rendőri vizsgálat kiderítette, hogy a párt-szervezet nemesak utasításképpen rendelte el a felvonulást a királyi palota felé, hanem úgy is határozott, hogy a tömeg énekeljen. A tüntetés a palota előtt azért nem sikerült, mert a rendőrfőnök megparancsolta, hogy akár vérontás árán is vissza kell szorítani a tömeget a palotától. Vaelőszinű, hogy a tüntetések meg fognak ismétlődni.

ÖNGYILKOS tüzérhadnagy

Janky György nagyváradai tüzérhadnagy föbelötte magát. Kártyaadósság és reménytelen szerelem kergette a halálba

✿ Csak egy kis lány . . . ✿

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Nagyvárad, január 13.

A nagyváradai garnizonnak egyik rokon-szeves, gavallér-tisztje ma reggel golyót röpitett a fejébe. Janky György tüzérhadnagy az öngyilkos, fia Janky József tábornoknak, az egyik pozsonyi dandár parancsnokának. A fiatal hadnagy vasárnap délben még vidáman sétált a nagyváradai korzón egy föltünően szép bárókisasszonnyal, akinek hevesen udvarolt. Vasárnap este korán tért haza Pável-utca 20. szám alatt levő lakására, ahol Brückner Sámuel kereskedőtől bérelt szobát. Reggel kilenc órakor benyitott hozzá a kereskedő felesége. A hadnagy egy karosszékekben ült a nagy tükör előtt. Csak a köpönyege volt rajta, mintha a fütetlen szobában öltözködéshez készülné. Az urnó megszólította:

— Ugy-e hideg van, hadnagy ur. Mindjárt befűtettek.

A hadnagy nem felelt, Brücknerné közelebb lépett hozzá és rémülten látta, hogy Janky György agyonlötte magát. Jobb halántékából még patakzott a vér, szolgálati revolvere ott feküdt előtte a szob padlózatán. Mem sokkal ezelőtt követhette el az öngyilkosságot. Brücknerék értesítették a rendőrséget, nemsokára megjelent Eleméry Ferenc alkapitány és dr. Nemes Áron tiszti orvos, aki megállapította, hogy a tüzérhadnagy jobb halántékon lötte magát és nyomban meghalt.

A rendőség kutatást tartott a lakásban, hogy kiderítse az öngyilkosság okát. Az íróasztalon egy csomó rózsaszínű levél feküdt, selyemszalaggal átkötve. Mellette egy fehér lap: az öngyilkos végrendelete.

— *Könnyelmű életmód és reménytelen szerelem kergetett a halálba.* Szerelmes leveleit temessék el velem együtt a sírba. Síromnál játszsza el a katonabanda kedvenc nótámat: „Csak egy kis lány van a világon . . .”

Ez a pár sor olvasható a papírlapon, a rendőrségnek adresszálva. A hatóság emberei nyomban kimondták, hogy az öngyilkosság kétségtelen és a holttestet nem kell fölboncolni.

Nagyváradon általános megdöbbenéssel fogadták a fiatal tüzérhadnagy tragédiáját. Janky egyik legnépszerűbb tagja volt az uri társaságnak. Sűrűn megjelent a színházban, orfeumban és a kártyaszobáknak is mindennapos vendége volt. Tisztársai tudták, hogy halálosan szerelmes egy bárókisasszonyba, akivel sokszor együtt látták a korzón, mulatságon. Mindenki azt hitte, hogy feleségül fogja venni a gyönyörű leányt, a hozzá közelállók azonban tudták, hogy ebben maga a hadnagy sem bizik, mert állítólag gyógyíthatatlan betegség kinozta. Kártyaadósság és gyógyíthatatlan betegség ez a kettő az, amit a tragikus öngyilkosság okául emlegetnek. A fiatal hadnagy nem tudott lemondani ideáljáról, a könnyelmű élet sem tudta megvisszázni, mert a kártyaszobánál mellett is csak a halvégtet üldözte mindig.

Janky György holttestét beszállították a tüzérségi kaszárnyába, ahonnan katonai pompával temetik el. A temetésre kivonul a 17. hadosztály-tüzérezred egész tisztikara és a helyőrség többi tisztjei is képviseltetik magukat. A szerencsétlen hadnagy utolsó kívánságát persze teljesítik: szerelmes leveleit beteszik a koporsójába, a sírnál pedig eljátszsa a katonabanda a szomorú nótát: „Csak egy kislány van a világon . . .” Janky tábornokot táviratilag értesítették fia tragédiájáról.

Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje, s e mellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

SCOTT-féle EMULSIÓ

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K 5) fill.

Kapható minden gyógyszertárban.

Sortüz az országuton

Rablómerénylet Miskolcz mellett. Agyonlötték egy csendőrt. Két halálos sérülés

Megszöktek a rablók

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Miskolcz, január 13.

Vasárnap hajnalban vakmerő rablómerénylet történt Miskolcz közelében az Ózd és Bánszállás között vezető országuton. A Rimamurány-Salgótájáni Vasmű Részvénytársaság két tisztviselője: Nagy Bertalan és Zsarnay Mihály Ózdról pénzt szállítottak Bánszállásra, hogy a részvénytársaság ottani szénbányájában dolgozó munkások hetibéretét kifizessék. A társaság Zsarnayra bízta a pénzt, amely pontos összegében harmincnyolcezer négy száz korona volt és a két tisztviselő reggel hat órakor kocsin indult el az alig négy kilométer hosszú utra. A miskolezi csendőrszárny Gabala József csendőrt rendelte ki melléjük, hogy a nagy summa pénz biztonsága annál nagyobb legyen. Alig tették meg az utnak a felét, Sajóvárkony és Bánszállás között két fegyveres rabló támadt rájuk. A rablók sortüzet adtak a kocsi sánckra, a csendőrt agyonlőtték, Nagy Bertalan hivatalnokot és a kocsi pedágot életveszélyesen megsebesítették. A HIR munkatársa beszélt a miskolezi csendőrszárny parancsnokával, aki a következőképp mondta el az esetet:

— A rablók egy hid alól bujtak elő és hátul támadták meg a kocsi. Mind a kettőnél Lancaster-fegyver volt, az egyik golyóval, a másik söréttel. A rablók egyszerre lőttek és mind a két lövés a csendőrt találta. A golyó a fejét roncsolta össze, a sörét a szívébe fúródott. Némán, egyetlen jaj nélkül hanyatlott a kocsi sánckra; nyomban meghalt. A merénylők újra lőttek, valóságos sortüzet adtak és most az egyik golyó Nagy Bertalan hivatalnokot, a másik a kocsi sánckra talált. Életveszélyes sebet kapott mind a kettő és véresen, eszméletlenül hanyatlottak le a kocsi sánckra. Zsarnay, aki egymaga maradt sértetlen, fogta a halott csendőrt fegyverét és löni akart vele. A fegyver azonban el volt zárva és Zsarnay nem tudta kinyitni a ravaszt.

— *Löni! Löni!* — kiáltotta tehetetlenül.

A rablók a sötétségben nem látták, milyen szörnyű aratást csinált a kegyetlen sortüz, a kiáltásból azonban azt hitték, hogy a csendőr még él és Zsarnay őt biztatja a lövésre. Megijedtek és elmenekültek. Így aztán a pénzből egy fillér sem hiányzik.

A rablómerénylet színhelyén csendőrfedezet mellett jelent meg a miskolci királyi ügyész és a vizsgálóbíró. Jegyzőkönyvet vettek fel, a csendőr holttestét Ózdra szállították, ahol ma

volt a boncolás. Nagy Bertalant és a kocsi sánckra életveszélyes sebet kaptak, a miskolezi kórházban ápolják. A nyomozást Móricz László csendőrhadnagy vezeti. A miskolezi csendőrszárny harmincnyolcezer csendőrt összpontosított, de a merénylőknek eddig nem jutott nyomára. A szerencsétlen csendőrt holnap temetik el Ózdon.

ELEGÁNS gonosztevők

Betörés — szmokingban

A Rózsa-utcában, egy hirhedt éjszakai mulatóhelyen nagy botrányt csapott a minap egy fiatalember, aki cilindert, lakkoipót, szmokingot viselt. Amikor rendőrt hívtak, leszidta, sőt ezüstnyelű botjával végigvágott rajta. A kerületi kapitányságon, ahová bekisértek, eleinte csak nyilvános botrány okozása meg hatóság ellen való erőszak címén indítottak eljárást. De aztán rájöttek, hogy az elegáns fiatalember Ölvédi János veszedelmes betörő, akit régen keresnek már.

A csinos és jómodoru ifju szövetkezett Blazinger Antal és Berger Rezső tolvajokkal s ez a banda tömörkedik lakást fosztott ki. Hamiskulescsal, finom acélszerszámokkal dolgoztak és csak készpénzt vagy ékszer vittek el. Elegáns ruhában jártak a tolvajutakon is, úgy, hogy senki nem tette föl róluk a rossz szándékot. Ami nagyszabású betörés mostanában történt, azt mind ez a triumvirátus hajtotta végre. Jártak a többi közt Schaffer Miksa kereskedő, dr. Vuics Miklós pénzügyminiszteri titkár, Nagy Ignác gyáros, Farkas Gyula nyugalmazott bíró, Schmidler Tivadar felügyelő, Végző Miklós belügyminiszteri titkár és Kovács János hivatalnok lakásán.

Legutóbb Kovácsnál fordultak meg a Teréz-köruton. Estefelé jelentek meg s nagyban dolgoztak, amikor Kovács hazatért. Belépésekor rögtön tisztában volt azzal, hogy milyen vendégei vannak. A szakácsnőt leküldte a házmesterhez, hogy a kaput csukja be, ő meg besietett a lakásba. A betörők egyszerre kirohantak, félrelétek a házbelleket s vágattak le a lépcsőn. A földszinten észrevették, hogy a kapu zárva van s ott strázsál a házmester. Erre meglátták a járást. Ölvédi karonfogta Blazingert és hangosan mondta:

— Látod, látod, megmondtam, hogy az a bitang ügyvéd ellopja a pénzünket. Minek biztad rá? Most mehetiünk a rendőrségre!

Három fiskális lakik a házban. A házmester nem vette észre a csalafintaságot és udvariasan kaput nyitott az elegáns betörőknek. Hasztalanul keresték aztán őket pincétől-padlásig.

Ilyen fogásuk többször sikerült. Ha szobalány, szakácsnő volt is a lakásban, nem hátráltak meg. Azt mondták, hogy a házigazda meghívta őket. Bevezették magukat a szalonba, vagy ebédlőbe s miután gyorsan összeszedték a kezük ügyébe eső tárgyakat, valami ürügyvel elillantak.

A zsákmányból vígan éltek; folyton mulatoztak, pezsgőztek. Ha pénzüik elfogyott, kihajtottak az István-ut 28. száma alá, Munk Béla ékszerészhez, aki az orgazdájuk volt s mindig adott előleget is. Persze bőséges uszora-kamatot szedett, amikor a prédát hozzája vitték. Véletlenül leplezték le a társaságot, miután Ölvédi részegen botrányt csapott. Az orgazda s a gonosztevők lakásán sok lopott holmit és betörő-szerszámot találtak. Az elegáns zsványokat átkísérték már az ügyészség fogházába.

x Véredényelmeszedés nemcsak az öreg kor betegsége, hanem sokszor fiatalabb korban is okoz kellemetlen tüneteket. D'Arsonval francia tudós magas feszültségű villamos árammal e betegségnél sikereket ért el. Ez a kényelmes és teljesen fájdalommentes kezelésmód dr. Hönlig Izso elektroterapeutai intézetében (Károly-körut 24.) azóta számos esetben kipróbálva, szintén eredményteljesen járt.

A KÖZÖNSÉG IRÁSAI

A téli nyomor

Feleségemmel és két beteg gyermekemmel öreg, munkaképtelen ember létemre a legnagyobb nyomorban tengődöm. Segítséget sehonnan sem kaphatok, azért kénytelen vagyok a jószívű emberekhez fordulni, hogy mentse meg bennünket a biztos pusztulástól.

Rosenberg Gábor
Szövetség-utca 3. I. 16.

KÖZGAZDASÁG

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József nagykereskedő, alapítotott 1882, V. Nádor-utca 11.) Budapest, 1908. jan. 10. A hetivásáron széna- és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 3-4 K, muhar 4.40 K-ig, alomszalma 2.65 K, zsupszalma 3.25 K, szecska 3.10 K, per 50 kiló, fuvaronként, házhoz szállítva. Préselt széna 3.60-4 K, préselt szalma 1.80-2 K, 50 kg.-ként, a Józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 8.30 K, tengeri 7.20 K, rozs 11.25 K, árpa 7.85 K, 50 kg.-ként.

Kőbányai sertés vásár. Sertéslétszám: Január hó 11-ik napján volt 23.039 darab. Január 12-ik napján felhajtott 122 darab. Január 12-ik napján elszállított 428 darab. Január hó 13-ik napjára maradt készlet 22.733. Irányzata esendes.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 2369 drb magyar, 931 drb galíciai — drb bukovinai, 1200 drb németországi, összesen 4500 drb szarvasmarha. — Jegyzékek kilogrammonként élősúlyban: Magyar hizókör I-ső minőségű 74-82 fillér, kivételesen — f., II. minőségű 62-72 fillér, III. minőségű 52-60 fillér, galíciai hizókör I-ső minőségű 80-81 f., kivételesen — fillér, II. minőségű 72-78 f., III. minőségű 66-71 fillér, német hizókör I. minőségű 81-94 fillér, kivételesen 95 fillér, II. min. 74-82 fillér, III. minőségű 66-72 fillér, legelő ökör — fillér, paraszt ökör 54-64 fillér, bika 54-68 korona, kivételesen 70-74 korona, tehén 52-74 korona, bivaly 46-50 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonatőzsde

I. Készáru-üzlet

20 fillérrel olcsóbb áron elkelt 9000 mm. buza. Rózsa, zab 20 fillérrel esőkent. Tengeri 10 fillérrel olcsóbb.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 k. 25.50 K., 200 mm. 78 k. 25.50 K., 100 mm. 77 k. 25.40 K., 200 mm. 77 k. 25.40 K., 450 mm. 77 k. 25.35 K.

Fejérmegyei: 300 mm. 76.5 k. 25.— K.

Raktáráru: 3580 mm. 77 k. 24.70 K., 3690 mm. 77 k. 24.70 K., boszniai.

Mind három hóra.

Rózsa: 500 mm. 22.40 K.
Uj tengeri: 100 mm. 13.60 K.
Zab: 400 mm. 16.30 K., 200 mm. 16.— K.

II. Határidő-üzlet

Az irányzat lanya.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	21.02—21.34—21.20
Áprilisi buza (1908)	25.06—25.40—25.08
Októberi rozs	18.32—18.52—18.30
Áprilisi rozs (1908)	22.28—22.56—22.28
Áprilisi zab (1908)	16.48—16.62—16.38
Májusi tengeri (1908)	13.94—14.10—13.96

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza (1908)	21.20—21.22
Áprilisi buza (1908)	25.08—25.10
Októberi rozs (1908)	18.30—18.32
Áprilisi rozs (1908)	22.28—22.30
Áprilisi zab (1908)	16.38—16.40
Májusi tengeri (1908)	13.96—13.98

Gabonaforgalom

1908. jan. 10-től jan. 12-ig

	Érkezett	Elszállított
Buza	7804	—
Rózsa	822	256
Árpa	1012	—
Zab	622	30
Tengeri	1429	—
Liszt	—	11305
Korpa	—	2383

Délutáni határidő-üzlet:

1 és ½ órakor a következők voltak a záróár-folyamok:

Áprilisi buza (1908)	12.54—12.55
Októberi buza (1908)	10.57—10.58
Áprilisi rozs (1908)	11.16—11.17
Októberi rozs (1908)	9.17—9.18
Áprilisi zab (1908)	8.18—8.19
Májusi tengeri (1908)	6.93—6.94

A budapesti értéktőzsde

A pénzügyi viszonyok javulása folytán barátságosabb hangulat kezd a tőzsdéken uralkodó lenni. A mai tőzsde kedvező külföldi jelentések hatása alatt szilárd lefolyású volt, habár az árfolyamok csak mérsékeltten emelkedtek. A mai medió-ellátás háromnegyed százalékkal alacsonyabb kamatláb mellett intéztetett el.

Előzőzsde. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 640.50—641.50. Magyar hitelbank 764.50—771.—. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 420.75—423.—. Rimamurányi vasmű 529.25—529.50. Közúti vasút 560.—560.50. Keresk. bank 3415.—3425.—. Salgótarjáni 585.50—591.—.

Déli tőzsde. A hangulat barátságos volt, a pénz elcsobbotlásának hatása leginkább a helyi piacon volt érezhető, amennyiben az összes helyi papírok iránt igen élénk érdeklődés mutatkozott. Salgótarjáni közsébbánya-részvények és Kereskedelmi bank részvények iránt volt élénk a kereslet.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 640.50—641.50. Magyar hitelrészvény 770.25—771.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 487.50—488.50. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 421.75—422.50. Osztrák-magyar államvasút 678.—. Brassói celluloid-gyár 490.—. Magyar villamosági r. t. 285.—. Adria 411.—. Rimamurányi vasmű 530.—531.25. Magyar koronajáradék 93.70—93.72. Közúti vasút 590.—560.75. Városi villamos vasút 277.—277.75. Ujlaki téglagyár 280.—288.—. Konvertált jelzálogrészvény 120.—. Danubius hajógyár 225.—. Hazai bank 285.50. Keresk. bank 3422.—3430.—. Keresk. r. t. 579.—580.—. Drasche téglagyár 485.—500.—. Salgótarjáni 591.—597.—.

Utózsde. Az irányzat üzletellen. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 639.75. Magyar hitelrészvény 771.25—769.50. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 488.25.

Zárulat 3 óra 30 perckor. Osztrák hitelrészvény 639.75. Magyar hitelrészvény 770.—.

Bécsi gabonatőzsde

Buza bányadt. Rózsa lanya. Árpa üzletellen. Tengeri nyugodt. Zab tartott. Időjárás: szép és hideg.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, január 13. (Osztrák értékek zárulata.) 4.2 százalékos papírráradék 96.85. 4 százalékos osztr. arany jár. 115.10. 1860. sorsjegy 149.75. Osztr. hitelsorsjegy 447. Angol osztr. bankrészv. 292.25. Bécsi Bankverein 520.50. Osztr. magy. bank 1777. Déli vasút 151.25. Duna gőzh. társ. 998. Dohány részv. 405. Cs. k. arany (vert) 1135. Német bankváltók 117.70. Osztrák Lloyd 420. 4.2 százalékos ezüst járadék 9685—850. Osztr. koronajáradék 9685. 1864. sorsjegy 255. Osztr. hitelint. részv. 638.58. Union-Bank 541.75. Osztr. Laenderbank 409.50. Osztr. m. áll. vasút 676.50. Elbevölgyi vasút 425. Alpési részv. 603.25. 20 frankos 19.15. Londoni váltóár 241.15. Lipótkohó 432. Török sorsjegyek 185.25. Irányzat: nyugodt.

Bécs január 13. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos aranyjáradék 111.50. Tiszai és szeg. kölc. sors. 114. Magy. hitelb.-rész. 768.75. M. lesz. és váltó részv. 487. Rima-murányi 530.65. M. cukoripar 1640. Adria hajózási r.-t. 408. Magyar koronajáradék 9365. 4 százalékos magy. földteherm. kötv. 6335. M. nyer.-k. sorsjegy 190.50. M. keresk. bank 3410. M. Jelzálogbank 420.

Külföldi értéktőzsde

Berlin, január 13. (Zárulat.) 4 százalékos osztr. arany jár. 97.73. Osztr. hitelrészv. 201.15. Déli vasút 28. Orosz bankjegyek 214.10. Disconto Commandit 172.40. Dynamit Trust 161.60. Harpeni 201.80. Unifikált török jár. 94.80. 4 százalékos 103.50. Gelsenkircheni 207.40. ezüst járadék 96.80. 4 százalékos magyar arany jár. 93.75. Magyar koronajáradék 93.50. Osztr. m. áll. vasút. 144.75. Bécsi váltóár 84.90. Olasz járadék 103.50. Ált. Villamos Edison 201.40. Gelsenkircheni 189.50. Laurakohó 220. Irányzat: ingadozó.

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

BERKES IMRE

Csak legalább egyetlen lánykával találkoznom. — mondta magában Szilárd, egyetlen mosolyt, egy ragyogó arcot, egy szomorú tekintetet látnék, mielőtt elutaznám. Legalább az Emmi, vagy a Klára, vagy a Margit, vagy a Giza, vagy Istenem, legalább az Olgácska bus szemét s gyorsan alágördülő könyeit látnám, mielőtt bucsút vennék ettől a kedves, feledhetetlen várostól...

De sehol senki... Az állomáson alig lődörgött valaki. Szilárd odament a portáshoz és köszönt neki.

— Kérem, hány órakor megy Pest felé a személyvonat?

— Négy óra öt perckor, — mondta a portás.

— Négy óra öt perckor? Köszönöm, akkor még van időm elbucszkodni.

Visszafelé fordult. Gondolt egyet és hazament.

— Jaj, de sápadt a doktor ur! — mondta aggódva a háziasszonya, a mikor meglátta. Kár volt fölkelni.

— Elvitte a levelet?

— El. De a nagyságát nem találtam otthon.

— Kérem, majd két ur jön ide. Azokat ereszse be. Most pedig lefeksztem, mert nagyon rosszul érzem magamat.

Aludni próbált, de nem bírt. Most erőt vett rajta mind az a sok izgalom, a mi eddig titkon, lappangva fészkelte benne. Fájt a szeme, ha merőn bámult a mennyezetre s erős szúrást érzett a halántékában, ha szempillái lecsukódtak. Tulajdonképpen maga se tudta, hogy mi a baja. A régi láz emésztie-e, vagy a párhaj eshetőségei. Nem tudta nyugodtan elképzelni, mit végeznek a segédei, bár, ezt bevallotta önmaga előtt, minden gondolata erre az eseményre terelődött. Homályosan, lázasan kialakult előtte a jövő; a leányok sirni fognak, az énektanár dühösen tanítja be a kórust a halottas énekre s koporsójánál, mint tisztos ellenfél, megjelenik Groll Albert is. Ragyogó ezredesi egyenruha lesz rajta... A karján gyászszalag...

— Biróné, Biróné! — kiáltotta ijedten, mintha félne valakitől.

Az asszony berohant s jeges borogatást tett a tanár fejére.

— Itt voltak már az urak?

— Eddig senki sem volt itt.

— Levél se jött?

— Az se...

— Tudja, Biróné, de ezt el ne mondja senkinek, ide egy szőke hajú leány fog eljönni. Hallotta, hogy beteg vagyok, az okvetlen meglátogat engem. Csak ereszse be. Nehogy elküldje...

— A viláért se...

— Jaj, elkésem, — folytatta Szilárd. — Csomagolnom kell. Mindjárt indul a vonat. A pesti vonat. Elutazom.

Az öreg kiment. Magára hagyta Szilárdot és orvosért futott.

Szilárd kibujt az ágyból és öltözködni kezdett. Az ablakhoz ült, forró fejét az ablaktáblához szoritotta. Aztán fölállt, sétálgatott; valamivel jobban volt... Valami regényhős jutott eszébe s most utat fogta el. Utálta önmagát, hogy ilyen gyáva.

— Nem utazom el, — mondta hangosan.

A tükör elé állt. Az izmait feszegette, azt nézte a tükörben. A karjával ügyesen hadonászott, mintha kard lett volna a kezében.

— Eh, számárság az egész...

Valaki kopogott.

— Ah, itt vannak, — gondolta Szilárd. Az ajtóhoz sietett és kinyitotta.

Alacsony, ókulas ember állt előtte. Biróné mögötte:

— Az orvos... — mondta magyarázóan.

— Doktor Weisz, — mutatkozott be az orvos.

Biróné is bejött, hogy hallja, mit mond a doktor. Legalább tudja, mihez tartsa magát.

Az orvos leült. Szilárd intett az aszszonynak, mire Biróné kiment a szobából. — Talán a párhaj miatt? — tudakozódott Szilárd. — Nemde, Téry tanár ur küldötte?

Az orvos nem szólt, hanem a tanár pulzusát vizsgálta. Aztán kezébe vette az ókulas szemüvegét és azt törülgette.

Csak azután felelt Szilárd kérdésére.

(Folytatjuk.)

SZINHÁZAK

Kedd, 1908. január 14-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hamlet

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZINHÁZ.

Az igazság felé.

Színmű 3 felvonásban.
Utánna:

Az utolsó fejezet.

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Acélkirály.

Színmű 4 felvonásban.
Kezdeté fél 8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ

Virágos csónak.

Színmű 4 felvonásban.
Kezdeté fél 8 óraker.

VARSZINHÁZ.

Zárva.

NEPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

A denevér.

Operett 8 felvonásban.
Kezdeté 8 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 8 felvonásban
Kezdeté 7 1/2 óraker.

URANIA SZINHÁZ.

Hellasz földjén.

Kezdeté 1/8 óraker.

Modern Színház - Cabaret
Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

5 színpadi tréfa, 24 mulat-
tató művészi magánéjszaka,
8 kiegészítő kis bohózat.
Szerzők: Szomaházy, Hel-
tut, Molnár. — Szereplők:
Medgyaszay Vilma, Vörös
III, Keleti Juliska, Poor
Lili, Nyárai, Bárony,
Kábók, Boros.
Kezdeté 9 óraker.

Budapesti CABARET Teréz-körút 23. sz. (Cabanier) Telefon 52-88

Januári új műsor!

Fellépnek:
László Rózsi
Ferenzy Károly
Kalogh Bóka
Nagy Endre
Fábián ornella
Kopf Jolán
Sajo
Huszár
Gábányi
Wahr
Kováry

Négy szindarab

! Négy tréfa!

25 Cabaret-szám!

Itt vegyünk! Itt jót kapunk!

Kosmos

vegyészeti és kozmetikai laboratorium
Győr, Baross-ut.

Tyukszemet, bőr-
keményedést azon-
nal eltávolít a
KAISER-féle Tyuk-
szemhalál ára 70 fill.
Fagy-, viszketés
és bőrbajok ellen a
„KOSMOS“-fagyhal-
zsam 90 fill.
A legjobb és leg-
erősebb sósborszesz
az **Erősorszesz**. Ez
maga az erő és
egészség. Ára 2 kor.,
1 kor. és 30 fill.

Csorfás hajnövesztő
Pellucose ára 3 kor.
A szépségápolás
biztos szere a
„HOPPA“ ára 2 kor.
50 fillér.

Minden kérdésre
szívesen felel a
„KOSMOS“-laborato-
rium, hol ezen cik-
kek kaphatók.

Megbízható! Olcsó!

zongorák

mint
Bösendorfer, Ehrbar, Bach-
stein, Ibach, Gaveau Parisi
stb. legolcsóbban vásárol-
hatók és berelehetők.

Keresztély

hirnevés zongoratermében)
— Budapest, —
Váci-körút 21. sz (Iparudvar)

Felhasználás keres

20 koronáig.
A gép megvásárlásánál garanciát kap, hogy fo-
nyos munkával eláll, és hogy oktatásán
részesül. Továbbá nem képez akadályt. Pár
fillérrel is alkalmas. Ellis névű levelek ren-
delhetőek állanak. — Kérjen prospektust.
Schöndorfer F.
Wien, VII., Nelkengasse 143.

FOLIES CAPRICE

Irta: RÉVAY-UTCA 18. Rendező: ROTT SÁNDOR

Ujdonsg! MA Szereplők: 11 óraker!

„Was Männer fesselt?“

Bohózat írta: SATYR. Rendező: Trebitsch Sándor.

Ezt megelőzi

„Kirándulás a szabadba“

(CABARET) előadja a Folies Caprice egész személyzele.

Egynegyed 10 óraker. Egynegyed 1) óraker!

„Leánynezőben“.

Bohózat. Irta: SATYR. Rendező: ROTT SÁNDOR.

Nappali pénztár délelőtt 9-12 és délután 3-6-ig.

Az I-5 emeleti Casino de Paris-ban reggeli 5 óráig
Zene és tánc.

BUTOR DUS VALASZTEKBA...
RÉSZLETI FIZETÉSRE
KENDIVOLTI OLCSÓÁRON
KAPHATÓ
EHRENTREU TESTVÉREK MÉL
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA) 17.
KAPUS ÉS ÁRJEJYZÉK INGYEN. TELEFON 82-27

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre!

A magyar ember olvasmánya.

nélkülözhetetlené válik a magyar ember házában,
hánszor előkerül ez
az árjegyzék a kalen-
dárjum mellől, mindig
jobb időre vágyik a
magyar. És a jobb
idők valóban azok
volnának, ha a ten-
ger ok pénz, ami ék-
szerre, órára, gyűrűre,
miegymásra Bécsbe.
Csehországba, Schw icha
kikrül, valóban ide-
bent maradna az or-
s ág határain belül.
Bizony egyszerre tel-
lendülne a jó magyar
ipar és olcsóbb lenne
min en idebent, a ke-
nyér is, fa is, a hus
is — meg az adó is,
a mi olyan nagy n
nyomja a sze é y em-
ber vállát. Már csak
eről is jó Schönwald
Imre pécsi órásmester
nagy képes árjegyzé-
két mentál gyakran ban
forgatni, mert abból
e éle meggyőződésekre is jut az ember. Minde sora, minden egyes képe meggyőző a szász, hogy eg-
bocsáthatatlan véték idegenbe rong portékáért küldent, sarba dobálna a drága pénzt, amikor ole ó árcét
jó por ékát kap itih n az ember. — Já os gazda is Schönwald Imre árjegyzékét vette elő s abból ma-
gyarazza hozzátartozóinak, hogy csak Schönwald Imrénél kell órárt és és ékszeret vásárolni, mert a leg-
nagyobb raktárai, legolcsóbb árai vannak s ő a magyar órásmester és é szeryár s s végül, mint a t
temérdek köszönő-levél is bizonyítja: minden vevőjét becsletesen szolgálja ki.

Maradandó és tartós értékű,

célszerű ajándéktárgyakból

~ legnagyobb választék! ~

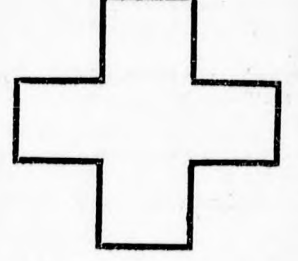
Schönwald Imre pécsi magyar órásmester, ékszerész
és optikus nagy képes árjegyzéke hama osan olyan
mint az időmutató képes kalendárjum. Mert vala-

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

Szereti Ön a keléseket?

melyek elkeserítik éjjeleit, tönkre-
teszik napjait, akadályozzák a moz-
gásban, ülésben, járásban, irásban?
Ha nem szereti, ha el akarja kerülni,
ha gallért akar hordani, ha nem
akar éjjel nappal bosszankodni,
akkor minden nap, reggel és este
dörzsölje be

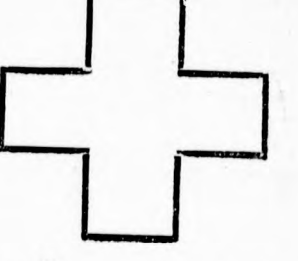
fehér

sósborszeszszel

a nyakát, az arcát, a hóna alját, a
karjait, a lábszárát. Nemcsak a
keléseket kerüli el a bedörzsölés
által, hanem erősíti izmait, elősegíti
a szövetkepződést, élénkíti a verke-
ringést, fokozza az emésztést, elke-
rül a fejfájást, előmozdítja a hajnö-
vesztést, ha

fehér

sósborszeszt

használja állandóan, mely nem kö-
zönséges sósborszesz, de illatos
olajokkal és kivonatokkal telített
kitünő gyógyerejű eszencia.

Az Alföldi fehérkeresztés sósbor-
szesz egyedüli gyártója:

az Első

Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság

Kecskeméten.

Ö csász. és kir. fensége József
főherceg kamarai szállítója.

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel, vagy a pénz
előzetes beküldése utján.

Budapesti főraktár:

Lederer Magyar Király gyógyszertár

V. ker., Marokkói-utca 2. szám.

